

Sequitur varij articuli erronei omniu pe
ne facultatum. in anglia z parisijs studiose z auzori
tatiue pdemnatu cu reuocationibus eorundem.

Præfatio.

Universis presentes litteras inspectu
ris. Stephanus pmissione divina parisiensis
ecclesie minister indignus Salutes in si
lio virginis gloriose. Magna z psonaruz
grauu crebro zeloqz fidei accensa insinuauit relatio q
nonnulli parisijs studentes in artibus pprie facultatuz
limites transcendent. quosda manifestos z recrea
biles errores imo potius vanitates z insanias in ro
tulo seu cedula his annexo seu annexis zrenos qua
si dubitabiles in scolis tractare z disputare psunt.
no attendentes illud gregori. Qui sapienter loqui ni
tit. magno opere meruat. ne eius eloquio audientiu vni
tas pfundat. pserim cu errores pdictos gentiliuz scri
pturis manuu qz probpudor ad sua impi. taz asserunt
sic cogentes vt eis nesciant rridere. Ne autē qd sic in
nuut asserere videant. rnsiones ita palliant. qd du pu
tant vitare scillam. incidut in charibdim. Nicut em ea
esse nota z vera fm pbiam. sed no fm fidem catholicā.
quasi sint due veritates contrarie. z quasi tra veritate
sacre scripture sit veritas in dictis gentiliuz damnas
roz. de qbus scriptu est. Perdam sapiam sapientum.
quia vera sapia pdet falsam sapiam. Utinam tales ac
tenderent dictu sapientis seu psiliu dicentis. Si tibi
est intellectus. rride primo tuo. sin aut. sit manus tua
sup os tuu ne capiaris in verbo indisciplinato z psu
datis. Ne igit incauta locutio trahat simplices in er
rorem. nos tā doctoz sacre theologie qz alioz cōicato
psilio districte talia fieri z psimilia phibemus. z ea to
raliter pdemnamus. excoicantes omnes illos q dictos
errores dogmatizauerint. vel aliquē de eisde dogma
tizare. aut defendere vel sustinere psumpserint quoqz
modo. z audientes eoz. nisi infra septē dies nobis vel
cancellario parisiensi duxerint reuelandum. nihilomi
nus pcessuri ad penas contra eos p qualitate culpe. p
ut ius dictauerit infligendas. Libz etiā de amore siue
de deo amoris. q sic incipit. Cogit me multum zc. z sic
terminat. Caue igit galtere amoris exercere mandata
zc. Item etiā libz geomantie. q sic incipit. Stimauel
rūt indi. zc. et sic terminat. Ratiocinare igit sup eam
z sic inuenies zc. Item libros et rotulos et quaternos
nigromanticos aut ptinentes expimenta sortilegioz.
inuocationes demonū seu iuraciones in piculu aia
rum seu in qbus de talibus et similibus fidei orthodo
xe z bonis moribus aut opibus euidenter aduersanti
bus tractat. p eandē sniam nraz pdemamus. et omis q
dictos rotulos. libros z quaternos dogmatizauerint
et audierint. nisi infra septem dies nobis vel cancella
rio parisiensi reuelauerint. eo mo quo superius est ex
pressum. In his scriptis sniam excoicationis ferentes
ad alias penas. pur grauitas culpe erigerit nihilomi
nus pcessuri. Datu anno dñi millesimo ducentesimo
septuagesimo septimo. die dñica qua cantat letare hie
rusalem in ecclesia parisiensi.

**Collectio errorz in anglia et parisijs pdem
natoz q sic capitula distinguunt. Expmo de errorz
bus pdemnatu in anglia.**

- De erroribus in gramatica. i.
- De erroribus in logica. ij.
- De erroribus in naturali phia. iij.

De erroribus parisijs pdemnatu a dño Guillermo
episcopo parisiensi. iij.

De erroribus quos pdemnavit stephanus episcopus
parisiensis. v.

De erroribus quos idem dñs condemnavit alia vice.
Ubi pmo ponunt errores de deo. vi.

Errores de intelligentia vel angelo. vij.

Errores de anima vel intellectu. viii.

Errores voluntate siue libero arbitrio. ix.

Errores de toto cōiuncto siue de hoie. i. de composi
to naturaliter perfecto. x.

Errores de mundo et mudi eternitate. xi.

Errores de celo et stellis. xii.

Errores de natura generabiliu et corruptibiliu. xiii.

Errores de necessitate euentus rez. xiv.

Errores de accidente. xv.

Errores de scientia z philosophia. xvi.

Errores de sacra scriptura. xvii.

Errores de fide et sacramētis. xviii.

Errores de raptu. xix.

Errores de vicijs et virtutibus. xx.

Errores de resurrectione. xxi.

Errores de felicitate siue beatitudine. xxii.

Errores cōdemnati pilius in facultate artiu. xxiii.

Errores Johis guyon ordinis fratuz minoz. xxiiii.

Errores Johis de mercuria ordis cisterciē. xxv.

Errores magistri nicolai de vlticuria. xxvi.

Item qda articuli dñati ab epō parisiē. et magi
stris theologie. Anno dñi. M. ccc. xl. Caplm. xxvii.

Copia cedula reuocationis qrundā articuloz fratris
dyonisiū soulech at ordinis fratuz minoz facte p eū
dem parisijs z in curia romana. xxviii.

Reuocatio magistri Johis de caloze. xxix.

Reuocatio ludouici facta āno dñi. M. ccc. lxiij. xxx.

Reuocatio guidonis fratris ordis heremitarū sancti
Augustini. xxxi.

Reuocatio symonis facta āno dñi. m. ccc. lxiij. xxxij.

Articuli in qbz magister sniaz cōiter nō tenet. xxxij.

Determinatio qdam pilius facta p almā facultatē the
ologicam. Anno domini. M. ccc. xviiij. sup qbus
dam supstitionibus nouiter exortis. xxxiiij.

Excerpta pncipalium articuloz tractatus cuiusdam
tra errores fratris Johis de montefono ordinis p
dicatoz in quo pntent etiam errores tra imacula
tam virginis marie pceptionem. xxxv.

Isti sunt errores pdemnatu a fratre Rober
to filonardi archiepo Cantuariensi. de psensu oim
magistrozū tam regentiū qz nō regentiū apud oroniā
die iouis. xx. ante festum sancti Lūberti in quadrage
sima. Anno domini. M. cc. lxxvj.

Errores in gramatica. Caplm. j.

Ego currit. tu currit. Currit z curro. eque sunt pfecte
et congrue.

Item currentes est ego. Item eque sunt congrue soz
tis legere. sorti legere. sicut sortem legere.

Item q verbū manens verbū pōt pvari oimibus suis
accidentibus.

Item q nullum nomen est terciē psone.

Errores in logica. Caplm. ij.

Qz contraria possunt esse simul vera in aliqua materia.

Itē q sylogismus peccans in materia nō ē sylogismus

Itē q nō est suppositio in ppōne magis p supposito qz
p significato. Et tō ides est dicere. Cuiuslibet hois

asinus currit. Et asinus cuiuslibet hominis currit.
Item qd hois asinus currit. Item qd aial est omis ho.
Item qd signum no distribuit subiectu in comparatione
ad pdictum. Item qd veritas cu necessitate tm e
cum constantia subiecti.
Item qd no est ponere demonstratione sine rebz entibz
Item qd ois ppositio de futuro vera est necessaria.
Item qd terminus cum verbo de presenti distribuit poi
bus differentijs tempoz.
Item qd ex negatiua de pdicato finito sequit affirmati
ua de pdicato infinito sine pstantia subiecti.
Errores in naturali phia. **Aplm. iij.**
Quorqz sunt pposita. tot sunt oino pncipia pma.
Item qd forma no corrupit in pure nihil.
Item qd nulla potentia actiua est in materia.
Item qd puatio est pure nihil z est in corpouibus super
celestibus. sicut in his inferioribus.
Item qd conuersiua est generatio aialium. sicut elemē
torum.
Item qd vegetatiua. sensitua. z intellectiua sunt simul
tempe in embrione.
Item qd intellectiua introducta corpori. corrupitur ve
geratiua z sensitua.
Item qd substantia pma no est composita neqz simplex.
vel vegetatiua substantia pma simplex no est com
posita neqz simplex.
Item qd tempus no est in pdicamento quantitatit.
Item qd no est inuentu ab Aristotele qd intellectiua ma
ner post separationem.
Item qd quando incopleum fit completuz diuersificat
essentiam. Sed quando incopleum fit sub comple
to esse no diuersificat essentiam.
Item qd vegetatiua sensitua z intellectiua sut vna for
ma simplex.
Item qd corpus viuum est equiuoce corpus. z corpus
mortuu fm quid corpus.
Item qd materia z forma no distinguut p essentiam.
Item qd causa pma est ordinabilis in genere. tamen est ex
tra genus.
Item qd qn intellectiua vnitur materie pme. ita qd cor
rupitur illud qd pcessit vsqz ad materiam primam.
Qui sustinet. docet. defendit ex intentione aliqd istol
ru pdictoz. si sit mgr ab officio magistriz deponat ex
coi p silio. Si sit baccalarius no pmoueat ad magiste
riu sed ab vniuersitate expellat. **Aplm. iij.**
**Isti sunt errores detestabiles ptra catholi
cam veritate. reperti in quibusda scriptis. Quos dqs
dogmatizauerit vl defendiderit. a venerabili patre guil
lermo parisiensi epo. puocato p silio oim magistrorum
tunc parisius de gentiu vinculo anathematis est inno
datus. Et ideo eos cauere debent omis pfectores fidei
orthodoe. Primus est qd diuina essentia in se. nec ab
angelo nec ab hoie videat vel videbit. Contra qd fir
miter credendu est qd in sua essentia vel substantia vel
natura videbit ab oibus glorificatis. Secundus er
ror est qd licz diuina essentia eade sit in pre z filio z spu
sancto. tm vt bec essentia est in rone forme. vna est in pa
tre z filio. licz no vna in spu sancto z in his. z tm forma
idem e qd diuina essentia. Contra qd firmiter crededu
est qd vna est essentia substantialis. vel natura in pre z
filio z spu sancto. z eade essentia in rone forme. Ter
cius est qd spu sanctus put est amor z nexus no pcedit
a filio. sed tm a patre. Contra qd asserendu est qd spu
sctus put est amor z nexus pcedit ab vtroqz. Quar**

tu e qd multe veritates fuerut ab eterno q no sunt ipe
deus. Contra qd asserendum est. Quintus est. pu
mi nunc vel pncipiū z creatio passio non sunt creator
vel creatura. Contra qd credendu est. qd pncipiū e cre
ator z creatio passio est creatura. Sextus qd angel
malus in pmo instanti sue creationis fuit malus. z nu
qz fuit no malus. Contra qd tenendu est qd aliqn fuit
bonus. Septimus est qd nec aie gloriocate nec coz
pora gloriosa vel gloriolata crūt in celo empirreo cuz
angelis. sed in celo aqueo vel cristallino qd est sup fir
mamentū. Qd etiam dicere psumūt de beata virgine.
Contra qd credendu est qd idem est locus sanctorz an
geloz z beataz aiaz. s. celum empirreū. Et qd idem erit
corpuz gloriatoz hūanoz. Et similiter idē est locus
spūalis hoim beatoz z sanctorz angeloz. Quartus
qd angelus in eodē instanti potest esse in diuersis locis
z est vbiqz si velit esse vbiqz. Contra qd credendu est.
Nonus est qd habet meliora naturalia de necessita
te habebit maiorē gratiā z gloriā. Contra qd asserendu
est. Decimus est qd diabolus nuqz habuit vnde pos
set stare. Nec etia adam in statu innocētie. Contra
qd dicendu est qd diabolus z adā habuerūt vñ possent
stare. licz no vnde possent pficere.

Assertiones opposite erroribus.

Hirmiter credendu est. z nullatenus dubitadu
qd deus in sua substantia essentia vel natura vi
debit ab angelis sanctis z aibus gloriificatis
Item qd vna est essentia substantialis vl natura in pa
tre z filio z spu sancto. Et eadem essentia in ratione
forme in patre z filio z spu sancto.
Item qd spu sanctus put est sanctus z amor. pcedit ab
vtroqz scz patre z filio.
Item qd vna sola veritas fuit ab eterno que est deus.
Et qd nulla fitas fuit ab eterno q no sit illa veritas
Item qd pmi nunc z creatio passio est creatura.
Item qd malus angelus aliquādo fuit bonus z no ma
lus. Et post peccando factus est malus.
Item qd idē est locus corpis. s. empirreū celū sanctorz
angeloz z beataz aiaz. z idem erit corpuz hūanoz
glorificatoz. Et sicut idē est locus spūalis scōz an
geloz z hoim bonoz.
Item qd angelus e in loco p distinctiones. ita qd si est hic
no est ibi in eodē instanti. ipossibile e em eū in eodē
instanti esse vbiqz cum hoc sit pxiū dei.
Item qd fm qd pordinatu est z pdestinatum a deo dabi
tur gratia z gloria.
Item qd malus angelus z adam habuerūt vñ possent
stare. Et si no vnde possent pficere.
Item eodem anno dnica qua cantabat Letare hierlm
M. cc. lxx. Guillelmus postmodū pstantien. epus in
fmone beati Johis baptiste in domo minoz parisius
pdicauit qd liberū arbitriū habet potentiam naturalez
ad recipiendu gratiā no effectiua aliquo mō qd falsuz
est. qd nolens no recipit eam. Scdo qd qdā natus nuqz
fuit in gratia. sed semp ysmael aut iudas fuit. z nunqz
iohes qd est ptra fidem. Barizati em habent gratiā de
qua rephensus publice in psequenti die apostoloz pe
tri z pauli publice retracauit.
Par z gratia oimibz asserentibus hāc verita
te. Data fuit bec sentētia pisius Anno dñi
M. cc. xl. In octaua ephie. **Aplm. v.**
**Isti sunt errores pdemnati et excōicati cū
omibz qd eos scient docuerint vel asseruerint a dño ste
phano pisiensi epō. Anno dñi. M. cc. lxx. die mercur**

ri ante festum beati Nicolai biemalis.

Primus articulus est q̄ intellectus oim̄ hoim̄ est vn̄
z idem nūcro. **Secūds** est q̄ illa est falsa vel impropria
P̄o intelligit. **Tercius** ē voluntas hoīs ex necessita
te vult vel eligit. **Quartus** ē q̄ om̄ia que in inferiori
bus agunt subsunt necessitati corp̄oz celestū. **Quin
tus** q̄ mūdus est eternus. **Sextus** q̄ nūq̄ fuit p̄mus
homo. **Septimus** q̄ anima que est forma hoīs fm̄
q̄ homo corrupit corrupto corp̄e. **Octauus** q̄ anima
separa post mortē nō patit ab igne corp̄oreo. **Nonus**
q̄ libez arbitriū est potentia passiva non actiua. **Et** q̄
necessitate mouet ab appetibili. **Decimus** q̄ deus nō
cognoscit singula. **Undecimus** q̄ deus nō cognoscit
aliud a se. **Duodecimus** q̄ hūani actus nō reguntur
p̄uidencia diuina. **Tredecimus** q̄ deus nō p̄t dare
imortalitatem vel incorruptibilitatem rei corruptibili
vel mortali. **Lap̄lm̄. vj.**

Isti articuli qui sequuntur p̄demnati sunt a
dño stephano parisiē. ep̄o de cōsilio magistr̄oz theo
logie. Anno dñi. **M. cc. xxvj.** Die dñica qua cantat̄
Letare hierlm̄ in ecclesia parisiēsi. **Ubi** excoicauit in
scriptis om̄es illos q̄ eos docuerint vel defenderint.
Et p̄mo ordinant̄ illi qui sunt de deo.

Primus q̄ deus nō est trinus z vnus qm̄ trinitas
non stat cū summa simplicitate. **Ubi** em̄ est pluralitas
realis. ibi necessario est additio z compositio. exēplū
de acervo lapidum.

Item q̄ deus nō potest generare sibi siml̄. qd̄ em̄ ge
nerat̄ ab aliquo h̄z p̄ncipiū aliqd̄ a quo dependet z
q̄ in deo generare nō est signū p̄fectionis.

Item q̄ deus non cognoscit alia a se.

Item q̄ deus nō potest dare perpetuitatē rei trāsmu
tabili vel corruptibili vt est corp̄us humanū.

Item q̄ deus siue p̄ma causa nō potest p̄ducere effectū
sibi equalē nisi p̄parat̄ suā potentia.

Item q̄ ds̄ nō possit facere pl̄es aīas in numero.

Item q̄ ds̄ nūq̄ p̄ creat̄ intelligentiā q̄ nō creat̄.

Item q̄ deus est in finite virtutis in duratione nō in
actione. talis em̄ infinitas nō est nisi in corp̄e finito
si esset. **Et** q̄ p̄ma cā nō potest plures mōdos facere.

Item q̄ sine agēte. p̄prio vt p̄re z sole a deo nō potest fieri
homo.

Item q̄ deum in hac vita mortali possumus intellige
re p̄ essentiam.

Item q̄ deus nō potuit fecisse p̄mam materiā. nisi me
diante corp̄e celesti.

Item q̄ a voluntate antiqua nō potest nouū p̄cedere
absq̄z transmutatione p̄cedente.

Item q̄ causa p̄ma nō habet cognitionē aut sciam futu
roz contingentū. **Primo** quia futura contingentia
nō sunt entia. **Secūdo** quia futura contingentia sunt
p̄ricularia. **Deus** aut̄ cognoscit virtute intellectiua
que nō p̄t cognoscere p̄ricularē. **Unde** si non esset
sensus forte intellectus nō distingueret inter sortez
z platonē. **z** distingueret inter hoim̄ z aīnū. **Ter
cio** p̄pter ordinē cause ad causatū. **p̄scientia** em̄ di
uina ē necessaria causa p̄scit̄oz. **Quarta** ratio est or
do scientie ad scitū. **q̄uis** em̄ scientia nō sit causa fa
ti. **exquo** tñ scit̄ur determinat̄ ad alterā p̄re p̄dictio
nis. **z** hoc multo magis in scia diuina q̄ in scia n̄ra.

Item q̄ p̄mū p̄ncipiū nō p̄t esse sine diuersoz facroz
hic inferius nisi mediantrib̄ alijs causis eo q̄ nullū
trāsmutās diuersimode trāsmutat nisi trāsmutatū.

Item q̄ ab vno p̄mo agente nō p̄t esse mltitudo effectū

Item q̄ p̄mū p̄ncipiū non est causa p̄pria eternoz nisi
metaphorice. i. quia conseruat ea. quia nisi ess̄. ea
non essent.

Item q̄ sicut ex materia nō potest aliquid fieri ex agē
te. ita nec ex agente potest aliquid fieri sine materia

Et q̄ deus nō est causa efficiens. nisi respectu eius
q̄ habet esse in potentia materie.

Item q̄ entia declinant ab ordine cause p̄me in se cōsi
derate. licz nō in ordine ad reliquas cās agentes in
vniuerso. **Hoc** est error quia essentialior z inseparabi
lior est ordo entū ad cām p̄mā q̄ ad cās inferiores.

Item q̄ deus nō potest esse causa noui facti. nec potest
aliquid de nouo p̄ducere.

Item q̄ deus nō potest mouere celum motu recto. **Et**
est ratio. quia tunc relinqueret vacuū.

Item q̄ deus nō potest irregulariter. i. alio mō q̄ mo
uet mouere aliqd̄. qz in eo nō ē diuersitas volūtatis.

Item q̄ deus ē eternus in agendo z mouēdo sicut in
essendo alioq̄n ab alio determinaret qd̄ esset p̄us illo

Item q̄ illud qd̄ de se determinat̄ vt deus. aut semp̄ agit
aut nunq̄ z q̄ multa sunt eterna.

Item q̄ deū necesse est facere qd̄cūq̄ imēdiatē fit ab ipso

Error. siue intelligat̄ de necessitate coactiōis. qz tol
lit libertatē arbitrii siue de necessitate imutabilitatis
quia ponit possibilitatē aliter faciendi.

Item q̄ p̄mū p̄ncipiū nō p̄t imēdiatē p̄ducere gene
rabilia. quia sunt effectus noui. **Effectus** autē noui
erigit cām imēdiatā que p̄t aliter se habere.

Item q̄ p̄mū p̄ncipiū nō p̄t aliud a se p̄ducere. qz om̄is
differentia q̄ est inter agens z factū est p̄ naturam.

Item q̄ deus nō p̄t imēdiatē cognoscere p̄tingentia
nisi p̄ aliam cām p̄ricularē z p̄ximam.

Item q̄ si om̄is cause fuerint aliq̄n in quiete necesse est
deum ponere mobilem.

Item q̄ deus est p̄ma z necessaria causa p̄me intelligē
tie q̄ posita ponit̄ effectus. z sunt simul duratiōe.

Item q̄ deus nō est necessaria cā morus corp̄oz sup̄iorz
z diuisionis z diuisionis p̄tingentis in stellis.

Item q̄ ad h̄ q̄ effectus oēs sunt necessarij respectu cau
se p̄me nō sufficit q̄ ipsa cā p̄ma sit ipedibilis. **z** exi
git q̄ cause medie nō sunt ipedibiles. **Error.** qz tunc
deus nō potest facere aliq̄e effectum nouū sine cau
sis posterioribus.

Item q̄ deus possit agere p̄traria hoc est mediāte cor
p̄e celesti qd̄ est diuersum in vbi.

Item q̄ deus est infinitus virtute. non qz faciat aliqd̄
de nihilo. sed qz cōicat motū infinitū.

Item q̄ deus nō p̄t in effectū cause secundarie sine ip̄a
causa secundaria. **Error.**

Item q̄ effectus imēdiatus a p̄mo debet esse vnus tñ
z similitimus p̄mus.

Item q̄ deus vel intelligentia nō infundit sciam aīe
humane in somno nisi mediante corp̄e celesti.

Item q̄ plures sunt motores p̄imi celi. **Error.**

Item q̄ p̄mū immobile simpliciter nō mouet nisi mediā
te aliq̄ motu z q̄ tale mouēs immobile ē p̄a moti ex se.

Item q̄ potentia actiua que potest esse sine opatione
z permixta potencie passiuē. **Error.** si intelligat̄ de
quacūq̄ operatione.

Item q̄ ds̄ nō potest indiuidua multiplicare sub vna
specie sine materia.

Item q̄ forma quā oportet fieri z esse in materia. non
potest agi ab illo q̄ nō agit ex materia.

Item q̄ deus nō p̄t facere accidens esse sine subiecto

nec plures dimensiones simul esse.
Item q̄ impossibile simpliciter nō pōt fieri a deo vel ab agente. **E**rroz. si intelligat dei impossibili fm̄ numerū vel naturā.
Item q̄ alius est intellectus in rōne fm̄ q̄ deus intelligit se 7 alia. **E**rroz. q̄ licz sit alia rō intelligendi nō tamen alijs intellectus fm̄ rōnem.
Item q̄ p̄ma causa est causa oīm entium remotissima. **E**rroz. si intelligat cū p̄cisione. ita scz q̄ nō p̄p̄quis/suma est.
Item q̄ aliqua possunt casualiter euenire respectu p̄ime cause. 7 q̄ falsum est omnia esse p̄ordinata a p̄ma causa. quia tunc euenirent de necessitate.
Item q̄ in causis efficientibz causa secūda habet actionem quam nō accepit a causa p̄ma.
Item q̄ in causis efficientibz cessante causa p̄ma nō cessat secūda ab operatione sua dum tamen secūda operet fm̄ materiam suam.
Item q̄ de dō nō pōt cognosci nisi q̄ ē sine ip̄suz esse.
Item q̄ deum esse ens p̄ se positue nō est intelligibile. sed p̄uarie est ens aut p̄ se intelligibile.

Aplm. vii.

Errores de angelo vel intelligentia.

Item q̄ omnia separata coeterna sunt p̄mo principio.
Item q̄ intelligentie supiores creant aīas rōnales sine motu celi. intelligentie aut̄ inferiores creant vegetatiuam sensitivam motu celi mediante.
Item q̄ intelligentia angelus vel aīa separata nusq̄ est.
Item q̄ substantie separate eo q̄ habent vnū appetitū nō mutant in opere aut opatione.
Item q̄ intelligentie siue substantie separate quas dicunt esse eternas nō h̄nt p̄p̄rie causam efficientē sed metaphorice. q̄ habent cām p̄seruantem in esse. scz nō sunt facte de nouo. q̄ sic essent transmutabiles.
Item q̄ in substantijs separatis nulla ē possibilis transmutatio. nec sunt in potentia ad aliquā mutationē aut ad aliud. q̄ eterne sunt 7 imunes a materia.
Item q̄ substantie separate que nō habent materiā p̄ quā plus sint in potentia q̄ in actu. 7 sunt a causa semp̄ eodem modo se habente. ideo sunt eterne.
Item q̄ substantie separate per suum intellectum causant res ad extra.
Item q̄ intelligentia morrix celi influit in aīam rōnalem sicut corpus celi influit in corpus hūanū.
Item q̄ angelus nō pōt in actus oppositos imediare. sed in actus mediatos. 7 hoc mediante alio. vt orbe sole vel celo.
Item q̄ angelus nihil intelligit de nouo.
Item q̄ si esset aliqua substantia separata que nō moueret aliquod corpus in hoc mūdo sensibili nō clauderet in vniuerso.
Item q̄ substantie sempiternae separate a materia habent bonum. quod est eis possibile cum p̄ducunt. nec de siderant aliquid quo carent.
Item q̄ substantie separate sunt sua essentia. quia in eis idem est qd̄ est 7 p̄ hoc qd̄ est.
Item q̄ omne qd̄ nō habet materiam ē eternū. quia qd̄ nō est factū p̄ transmutationem materie prius non fuit ergo eternum.
Item quia intelligentie nō habent materiam deus nō posset plures res eiusdez speciei facere. 7 q̄ materia nō est in angelis contra frat̄ Thomā.
Item q̄ intelligentie supiores nō sunt causa alicui⁹ no-

uitatis in inferioribz. Et q̄ superiores inferioribus sunt causa eterne cognitionis.
Item q̄ intelligentia p̄ficiat a dō in eternitate. quia fm̄ se totū imutabilis est. anima aut̄ celi nō.
Item q̄ intelligentia inferior recipit esse a deo p̄ intelligentias medias.
Item q̄ scientia intelligentie nō differt a substantia intelligentie. ibi em̄ nō est diuersitas intellecti ab intellectione. nec diuersitas intellectoz.
Item q̄ substantie separate sunt actu infinite. infinitas em̄ nō ē impossibilis nisi in rebz materialibz.
Item q̄ intelligentie supiores imprimūt in inferioribz sicut anima vna intellectua imprimūt in aīam 7 in aīam sensitivā 7 p̄ talem impressionē incantatoz aliquid p̄c̄it camelū in foueā solo visu.
Item q̄ intelligentia cū sit plena formis imprimūt alias formas in materia p̄ corpa celestia tāq̄ p̄ instrumta.
Item q̄ substantie separate sunt alicubi p̄ opationem. 7 nō possunt moueri ab extremo in extremū. nec in medium nisi q̄ possunt velle opari aut in medio aut in extremis. **E**rroz. si intelligat sine opatione substantia nō esse in loco nec transire de loco in locum.
Item q̄ intelligentia sola voluntate mouet celum.
Item substantie separate nusq̄ sunt fm̄ substantiam.
Erroz. si intelligat ita q̄ substantia sit res essendi in loco vtz ē q̄ nusq̄ sunt fm̄ substantiam.

Aplm. viii.

Errores de anima 7 intellectu.

Item q̄ intellectus nō est forma corporis. nisi sicut naua nauis nec p̄fectio essentialis hoīs.
Item q̄ intellectus quando vult induit corpus. quando nō vult nō induit.
Item q̄ ex sensituo 7 intellectuo nō sit vnū p̄ essentia nisi sicut ex intelligentia 7 orbe. hoc est vnum p̄ op̄positionem.
Item q̄ intellectus hūanus ē eternus. q̄ ē a causa semper eodem mō se habente. 7 quoniam nō h̄z materias p̄ quam plus est in potentia q̄ in actu.
Item q̄ anima separata nullo mō parit ab igne.
Item q̄ intellectus ē vnus nūero oīm licz omnino separet a corpore hoc nō tñ ab omni.
Item q̄ intellectus sortis corrupti nō habet scientiam corz que habuit.
Item q̄ anima humana nullo modo ē mobilis fm̄ locū nec p̄ se nec p̄ accidens. 7 si ponat alicubi fm̄ substantiam suā nusq̄ mouebit de vbi 7 vbi.
Item q̄ scientia anime ē eterna. 7 q̄ intellectus agens 7 possibilis sunt eterni.
Item q̄ motus celi sunt p̄pter aīam intellectiuam 7 q̄ anima intellectua sui intellectus non potest educi nisi mediante corpore.
Item q̄ nulla forma ab extrinseco veniens pōt facere vnum cum materia. q̄ enī sepabile ē cum eo quod ē corruptibile vnum nō facit.
Item aīa separata nō est alterabilis fm̄ p̄iam licz fm̄ fidem altereretur.
Item q̄ aīa rōnalis qñ recedit ab animali adhuc remanet animal viuum.
Item q̄ anima intellectua cognoscendo se. cognoscit oīa alia. species enī oīm rerum sibi sunt p̄create. sed hoc cognoscere nō debetur intellectui n̄ro vt n̄ est. sed fm̄ q̄ intellectus est agens error est.
Item q̄ anima ē inseparabilis a corpore 7 ad corruptio/nē armonie corporalis corruptur aīa.

Item q̄ scientia magistri ⁊ discipuli est vna ⁊ eadem numero. ⁊ rō est. q̄ intellectus vn⁹ est. q̄ forma non multiplicat nisi quia educit de potentia materie.

Item q̄ intellect⁹ agens nō copulat nro possibili ⁊ q̄ intellectus possibilis nō vnif nobis fm substantiam. ⁊ si vnifc̄ vt forma nobiscū esset inseparabilis.

Item q̄ opatio intellectus nō vnif copulat corp⁹. ita q̄ opatio est rei nō hñtis formā qua opet. Error est. q̄ ponit q̄ intellectus nō sit forma hominis.

Item q̄ nihil pōt sciri ab intellectu post ei⁹ separatiōez. Item q̄ intellectus qui est postrema hoīs pfectio est penitus abstractus. Vel q̄ intellectus vltima vel est postrema opatio hoīs ⁊ est totaliter abstractus.

Item q̄ intellectus possibilis est inseparabilis a corpore simpliciter q̄ ad hunc actū qui est speciez receptio. ⁊ q̄ ad iudiciū quod sit simpliciter specierū acceptio vel intelligibilitū compositionem. Error. si intelligatur de receptione omnimoda.

Item q̄ intellectus agens est quedam substantia separata superior ad intellectū possibilem. ⁊ q̄ fm substantiaz potentiam ⁊ opationem est separatus a corpore. nec ē forma corporis humani.

Item q̄ in conueniens est ponere aliquos intellectus nobiliores alijs. q̄ cū illa diuersitas nō possit eē a pre corporū oportet q̄ sit a pre intelligentiarū. ⁊ sic anime nobiles ⁊ ignobiles essent necessaria diuersarū specierum sicut intelligentie. Error. quia sic anima christi nō esset nobiliores anima iude.

Item q̄ intellectus speculatiuus simpliciter est eternus ⁊ incorruptibilis respectu vero huius hominis corūpuitur corruptis fantasmatibus in eo.

Item q̄ intellectus possibilis nihil est in actu anteq̄ intelligat. quia in natura intelligibili esse aliquid in actu est esse actu intelligens.

Item q̄ ex intelligente ⁊ intellecto sit vna substantia eo q̄ intellectus sit ipsa res intellecta formaliter.

Item q̄ nos peius vel melius intelligimus hoc puenit ex intellectu passiuo quem dicunt esse potentiam sensitivam. Error est. quia hoc ponit vnū intellectus in omnibus. aut equalitatem in omnib⁹ animalibus.

Item q̄ intellectus nō pōt transire de corpore in corpus. ita q̄ successiue sit motor diuersorū corporum.

Item q̄ intellectus noster per sua naturalia pōt pertingere ad cognoscendum essentiaz prime cause. Hoc male sonat ⁊ error. si intelligat de cognitione immediata.

Item q̄ aia nūq̄ moueret nisi corpus moueret sicut gūe vel leue nūq̄ moueret nisi aer moueret.

Capitulum nonum.

Errores de voluntate siue libero arbitrio.

Item q̄ de sua natura non est determinatus ad esse vel nō esse. nō determinat nisi p aliquod qd est necessarium respectu sui. Error.

Item q̄ voluntas manentē passione ⁊ scientia. in particulari ⁊ in actu non potest agere cōtra eā.

Item si ratio recta ⁊ voluntas recta. Error est. q̄ ē cōtra glosam Augu. sup illud ps. Concupiuit aia mea desiderare ⁊c. Et quia fm hoc ad rectitudinem volūtaris gratia non esset necessaria sed solū scientia quod fuit error pelagij.

Item q̄ voluntate exñte in tali dispositione in q̄ nata est moueri. ⁊ mouente sic dispositio q̄ natū sit mouere impossibile est voluntatem nō velle.

Item q̄ orbis est causa voluntatis mediet vt sanet.

Item q̄ voluntas ⁊ intellectus nō mouent in actu p

se s̄ p eam sempiternā s̄ p corpa celestia.

Item q̄ appetitus cessante ibus impedimentis necessario mouetur ab appetibili. Error est de intellectu.

Item q̄ voluntas fm se est indeterminata ad opposita sicut materia. determinat aut ab appetibili sicut materia ab agente.

Item q̄ homo agens ex passione coacte agit.

Item q̄ post cōclusionē factā de aliquo faciendo. voluntas nō manet libera. ⁊ q̄ pene nō adhibent a lege nisi ad cōrectionē ignorantie ⁊ vt cōrectio sit alijs principium cognitionis vel generatiōis.

Item q̄ voluntas hominis necessitat p suā cognitio/nem sicut appetitus bruti.

Item q̄ nullū agēs ē ad vtrūlibet imo determinat.

Item q̄ effectus stellaz sup libez arbitriū sunt occulti.

Item q̄ voluntas nra subiacer p̄tanti corp⁹ celestium.

Item q̄ voluntas necessario psequit qd firmiter creditū ē a rōne. ⁊ q̄ nō pōt abstinere ab eo q̄ rō dicat. hec at necessitatio nō est coactio. s̄ natura volūtaris.

Item q̄ homo in omnibus suis actionibus sequitur appetitū ⁊ semp maiorē. Error est. nisi intelligatur de maiore ⁊ in mouendo.

Item q̄ nō est possibile esse peccatū in potētis aie superioribus. ⁊ ita peccat passione ⁊ nō voluntate.

Item q̄ scientia contrariorū solū est causa quare aia rationalis potest in opposita. ⁊ q̄ potētia simpliciter vnā nō pōt in opposita nisi p accidēs. ⁊ rōne alterius.

Item q̄ aia nihil vult nisi mora ab alio a se. vñ istud falsum ē. anima seipsa vult. Error. si intelligat mora ab alio. s̄ ab appetibili vel obiecto ita q̄ appetibile ei obiectum sit tota ratio motus volūtaris. ip̄ suis.

Item q̄ duobus bonis ppositis. qd fortius est fortius mouet. Error. nisi q̄tū ē ex pre boni mouentia.

Item q̄ omnes motus voluntarij reducunt ad motū primū. Error. nisi intelligat in motum primum simpliciter nō creatū. Et intelligendo de motu fm substantiam ⁊ nō fm de formam.

Capitulum x.

Error de toto coniuncto. i. de toto cōposito naturali perfecto siue de homine.

Item q̄ homo pro tanto dicitur intelligere p q̄to celum dicitur ex se mouere vel intelligere vel vltimē. i. quia agens istas actiones est ei vnitus vt motor mobili ⁊ nō substantialiter.

Item q̄ humanitas nō est forma rei sed rationis.

Item q̄ forma hoīs nō ē ab extrinseco. sed educit de potentia materie. q̄ aliter nō eēt generatio vniuoca.

Item q̄ homo per auertionē pōt fieri alius numeraliter ⁊ individualiter.

Item q̄ homo est homo preter animam rationalem.

Capitulum xj.

Errores de mundo ⁊ mundi eternitate.

Item q̄ nihil est eternum a parte finis. quod nō sit eternum a parte principij quia est f̄ fide ⁊c. Error.

Item q̄ redeuntibus corporibus celestibus omnibus in idem punctum. quod sit in. xxxvj. milibus annorū redibunt idem effectus qui ⁊ modo.

Item q̄ non fuit primus homo nec erit vltimus imo semp fuit ⁊ semp erit hominis ex homine generatio.

Item q̄ generatio hominis est circularis eo q̄ forma hominis reddit plures sup eandē prem materie.

Item q̄ quia sores factus est non receptibilis eternitatis ⁊ si debet esse eternus necesse est vt transmueturatura et specie.

Item q̄ mundus est eternus q̄tū ad om̄es species in eo contentas ⁊ q̄ tps eternū ⁊ motus ⁊ materia agēs ⁊ suscipiens. quia est a potentia dei infinita ⁊ impossibile est inuouationem esse in affectu sine inuouatione in causa.

Item q̄ nihil esset nouū nisi celum esset variatū respectu materie generabilium.

Item q̄ impossibile est soluere ratios philosophi de eternitate mundi nisi dicamus q̄ voluntas primi implicat impossibilia.

Item q̄ duo sunt principia eterna scz corp⁹ celi ⁊ anima eius.

Item q̄ tria sunt principia eterna in celestibus. subiectum motus eterni aia corporis celestis. ⁊ primum mouens desideratum. **Error** est quo ad duo prima.

Item q̄ mundus est eternus. quia om̄e qd̄ habet naturam p̄ quā possit esse in futuro toto. habet naturas p̄ quā potuit esse in toto p̄terito.

Item q̄ mundus licet sit fact⁹ ex nihilo. nō tñ est fact⁹ de nouo ⁊ q̄uis de nō esse exierit ad esse. nō eē nō p̄celi sit esse durationē sed natura tñ.

Item q̄ theologi dicentes q̄ celū q̄nq̄ quiescit arguunt ex falsa suppositione. Et q̄ dicere celū esse ⁊ non moueri est dicere contradictoria.

Item q̄ infinitē processerunt celi reuolutiones quas nō fuit impossibile comprehendere a prima causa s̄ ab intellectu creato.

Item q̄ elementa sunt eterna. sunt tamen facta de nouo in dispositione quā modo habent.

Item q̄ q̄uis generatio hominū possit deficere uolūtate primi. tñ nō deficiet. q̄ orbis primus nō tñ mouet ad generationem elementorum sed etiā hominum.

Item q̄ si celum staret ignis in stupam non ageret q̄ nec deus esset.

Item q̄ celum nunq̄ quiescit. quia generatio inferiorum que est finis motus celi cessare nō debet. **Alia ratio** quia celum suus esset ⁊ suam uirtutem habet a motore suo. ⁊ hoc conseruat celum p̄ suum motū. vnde si cessaret a motu cessaret ab esse.

Item q̄ euum ⁊ tempus nihil sunt in re sed soluz in apprehensione.

Item q̄ qui generat mundum s̄m totum ponit vacuū. **Quia** locus necessario precedit generatum in loco et tunc ante mundi generationem fuisset locus sine loco quod est vacuum.

Item q̄ elementa prima generatione sunt facta ex illo chaos. sed sunt eterna.

Item q̄ vniuersum nō potest deficere. quia primum agens habet trāsmutare materiā eternaliter vicissim. **Nunc** ad istam formā. nunc ad illam. ⁊ similiter materia nata est trāsmutari.

Item q̄ tempus est infinitum q̄tū ad utrūq̄ extremū licet eū impossibile sit infinita esse p̄transita quorum aliquid fuit p̄transendum. nō tamen impossibile ē infinita esse p̄transita. quorum nullam fuit p̄transendum. **Error.**

Item q̄ naturalis philosophus simpliciter debet negare mundi nouitatem. quia innitit causis ⁊ rationibus naturalibus. fidelis aut̄ potest negare mūdi eternitatem. quia innitit causis sup̄naturalibus.

Item q̄ rō phi demonstrās motū celi eternum nō est sophisticateda. **Et** mirum est q̄ hoīes profundi h̄ nō vidēt.

Item q̄ creatio nō est possibilis q̄uis contrarium sit tenendum s̄m fidem.

Item q̄ non est verū q̄ aliquid fiet ex nihilo vel neq̄

factum sit in prima creatione.

Item q̄ creatio nō debet dici mutatio ad esse. **Error** si intelligatur de om̄i modo mutationis.

Capitulum. xij.

Errores de celo ⁊ stellis.

Item q̄ corpora celestia mouentur a principio intrinseco q̄ est anima ⁊ q̄ mouetur p̄ animam et p̄ uirtutem appetituam sicut animal. **Sicut** enī anima appetens mouetur ita ⁊ celum.

Item q̄ corpora celestia ex se habent eternitatem sue substantie. sed nō eternitatem sui motus.

Item q̄ anima celi est intelligentia. **Et** om̄es celestes uero sunt instrumenta intelligentiarum sicut organa sicut aures ⁊ oculus est organum uirtutis sensitue.

Item q̄ si in aliquo humore uirtute stellarum deuenirent ad talem proportionem cuiusmodi portio est in seminibus primorum parentum. **Et** illo humore posset generari homo. **Et** q̄ sufficēter posset generari ex putrefactione uel ex putredine.

Item om̄iū formarum causa effectiua est orbis.

Item q̄ natura que est principium motus in corporibus celestibus est intelligentia mouens. **Error** si intelligatur de natura que est actus uel forma.

Errores de natura generabilium ⁊ corruptibilium.

Capitulum. xij.

Item q̄ forme non recipiunt diuisionem. nisi s̄m diuisionem materie. **Error** nisi intelligatur de formis eductis de potentia materie.

Item q̄ forma materialis non p̄t creati.

Item q̄ nihil debet credi nisi p̄ se notū. uel q̄ ex per se notis p̄t determinari uel declarari.

Item q̄ materia exterior obedit substantie spirituali. **Error** si intelligatur simpliciter ⁊ s̄m om̄i modū trāsmutationis.

Item q̄ indiuidua eiusdem speciei ut fortes ⁊ plato differunt sola rōne materie. ⁊ q̄ forma humana eadez exīte numero in utroq̄ nō est mirū si idem numero ē in diuersis locis.

Item q̄ possibile est q̄ materialiter fiat ignis diluuiū vniuersale.

Capitulum. xij.

Errores de necessitate euentus rerum.

Item q̄ nihil fit a casu sed omnia ex necessitate eueniunt. **Et** q̄ om̄ia futura que erūt necessitate erūt. **Et** que nō erunt impossibile est esse. **Et** q̄ nihil euenit cōtingenter cōsiderādo oēs casus. **Error.** q̄ cursus cāz ē de diffinitōe casualis li. v. de cōso. phie.

Item q̄ ex diuersitate locorū acq̄rūt necessitates euentū.

Item q̄ ex diuersis signis celi significāf diuerse p̄ditiones i hoīb̄ tā bonoz aut donoz spūaliū q̄ rez t̄paliū.

Item q̄ q̄busdā signis aut figuris sciunt hoīm intētiōnes ⁊ mutatiōes intētiōnū. **Et** an intentiones ille p̄ficiende sint. **Et** q̄ p̄ tales figuras sciuntur euent⁹ p̄grinorum captiuatio hoīm aut solutio captiuoz. **Et** an nati futuri sint scientes uel latrones.

Item q̄ ferūt q̄ dispositio vniuersi p̄cedit ex p̄uidētia diuina nō imēdiare. s̄ mediate motu superiorū. **Et** q̄ istud facit nō imponit necessitatem inferiorib⁹. q̄ habent contrarietatem. sed superioribus.

Item q̄ sanitatem ⁊ infirmitatē. uita ⁊ mortē attribuit p̄positiōi siderū ⁊ aspectui fortune dicētes. q̄ si cū aspererit fortuna uiuet. si nō aspererit moriet. **Error.**

Item q̄ in hora gn̄atiōis hoīs in corpe suo. ⁊ p̄ h̄is iāta q̄ seq̄t ex ordine cāz superiorū ⁊ inferiorū inest hoī dispositio inclinās in tales actiōes ⁊ euent⁹. **Error** nisi itelli gā ⁊ euent⁹ naturalib⁹ ⁊ p̄ uia dispositiōis.

Capitulum v.

Errores de accidente.

Item q cum deus non comparat ad entia in rone cause materialis vel formalis. no facit accidens esse sine subiecto. De cuius rone est in actu inesse suo subiecto.

Item q accidens exis sine subiecto no est accidens nisi equivoce. Et q impossibile est quantitate siue dimensio nem esse p se. hoc eni esset ipsam esse substantia.

Item q facere accidens esse sine subiecto habet rones impossibilis implicantis contradictionem. vt credim⁹ in eucharistia. **Quintus error.**

Item q deus no possit facere accidens sine subiecto. nec plures dimensiones simul esse.

Errores de scia r phia.

Capitulum xvj.

Item q omes scientie sunt necessarie pter pblicas disciplinas. Et q no sunt necessarie nisi ppter suaditudinem hoim.

Item q nulla questio disputabilis est p rone qua pbs no deberet disputare r determinare. q rones accipit a reb. **Phia** aut ois res hz considerare fm diuersas sui partes.

Item q possibile vel impossibile simplr. i. oibz modis est possibile. vel impossibile fm phiam.

Item q sapientes mudi sunt phi tm.

Item q no est excellentior status q vacare phie.

Item q ho no debet esse rtenus autoritate ad habendum certitudinem alicuius questionis.

Item q no est excellenter status q vacare phie. **Item q ho no debet esse rtenus autoritate ad habendum certitudinem alicuius questionis.** oportet q sit fundatus sup pncipia p se nota. **Error.** quia generaliter tam de certitudine apphensionis q adhesionis loquit.

Errores de sacra scriptura.

Capitulum xvij.

Item q smones theologi fundati sut in fabulis

Item q nihil plus scit ppter scire theologiam.

Item q ad hoc q ho habeat certitudinem rclusionis oportet q sit fundatus sup pncipia p se nota. **Error.** quia generaliter tam de certitudine apphensionis q adhesionis loquit.

Item q lex christiana impedit addiscere.

Item q lex naturalis phibet interfectionem animaliu irrationabiliu. sicut ronabilium licz no tm.

Errores de fide r sacris.

Capitulum xvij.

Item q no est curandū de fide si dicat ali quid esse hereticū q est ptra fidem.

Item q no e credendū nisi p se notū. vel ex p se notis pos

Item q no e curandū de sepultura. (sic declarari.)

Item q no est orandum.

Item q no est p fessio facienda nisi ad apparentia.

Errores de rapto.

Capitulum xix.

Item q raptus r visiones no habet fieri nisi per naturam.

Errores de vitijs r virtutibz.

Capitulum xx.

Item q peccata ptra natura vtpote abusus in coitu licz sint ptra natura spci. no tm ptra naturam

Item q simplex fornicatio vtpote solu/ (indivuiduus cu soluta no est peccatum.

Item q dignitas esset in causis supioribz posse facere peccata r monstra pter intentione. cu natura hec possz

Item q delectatio in actibz venereis no impedit actu siue vsu intellectus.

Item q continentia no est essentialr virtus. (r spem.)

Item q pfecta abstinentia ab actu carnis corrupit r rutes

Item q paup in bonis fortune no pnt agere in moralibz.

Item humilitas pur quis no ostentat ea que habet sz vilipendit r hūliat se no est virtus. **Error.** si intelliga

tur q nec virtus nec actus virtuosus.

Item q no sut possibile alie r rutes nisi acqsite vel inate.

Item q castitas no e matius bonū q pfecta abstinentia.

Item finis terribilium est mors. **Error.** si excludat ter rorem inferni qui est extremus.

Errores de resurrectione.

Capitulum xxi.

Item q no ptingit corpus corruptū redire idem numero nec idem numero resurget. **Error.**

Item q resurrectio futura no dz credi neq pcedi a pbo. qz impossibile est inuestigari p rone. **Error.** qz etiam pbs dz captiuare intellectu in obsequia fidei christi.

Errores de felicitate siue bñitudine.

Capitulum xxij.

Item q felicitas no pot a deo infundi i mediate

Item dicere dare deū felicitate vni r no alij est sine rone r signentum.

Item q ho ordinatus qñ ad intellectu r effectū sicut pot esse sufficēter p virtutes intellectuales r morales de quibus loquit pbs in erbicis est sufficēter dispositus ad felicitatem eternam.

Item q felicitas habet in hac vita r no in alia.

Item q ho post morte amittit ome bonū.

Item q bonū qd ho possibile e pstitit in r ruti intellectu alibz. Sequit articuli rdenari p rone

Capitulum xxij.

Isti articuli qui sequitur fuerūt rdenati in facultate artiū p rone. M. ccc. xliij. in festo natiuitatis dñi. Q nullus magister baccalarius vel scolars in artiū facultate legens p rone audeat aliquā p rone famofam illius auctoris cui libz legit dicere simplr e falsam. vel esse falsaz de r ruti r rone. sz crede debeat q aucto licz ponēdo illā habuit vnū intellectu. sed vel pcedat eā vel sensum vez distinguar a sensu falso. **Lā hui⁹ e qz pari rone p rones biblie absoluto r rone. erūt negande qd e p rone. **Et qz p rone no hz veritate nisi er ipositione r vsu cō accipit vel alioz. iō talis e r ruti r rone qualis eo cōiter auctores vtunt. r qle exigit materia. cū r rones sint in q rendi penes materia subiectā. Item q no dicat simplr vel de r ruti r rone oēm p rone esse falsam q est falsā fm suppositionē p rone rone rone. eo q iste error ducit ad erroze p rone. Auctores eni se pe vtunt alijs p rone suppositionis.****

Item q no dicat q nulla p rone distinguenda sit qñ h ducit ad p rone errozes. r qz si discipulus vnū sensum p rone accipiet r docto; aliū intellexerit discipulus false informabit donec p rone distinguet. **Sic si opponēs vnū sensuz intelligat r rone aliu recipiet disputatio erit ad tm si nulla fiat distinctio**

Item q nullus dicat nouā p rone esse rcedendaz si no sit vera in eius sensu p rone. qz hoc dicere ducit ad errozes p rone. qz biblia r auctores no semp vtunt ser monibz fm p rone sensus ipsoz. **Magis eni oportet in affirmando vel negando r rones ad materia subiectam attendere qz ad p rone r rone r rone. **Disputatio** nāqz ad p rone r rone attendens r nulla recipies p rone r rone in sensu p rone. no est disputatio nisi sophistica. **Disputationes** doctrinales. r dyalctice que inquisitionē veritatis attendant modicā habent de nominibus sollicitudine.**

Item q nullus dicat sciam nouā esse de rebz q no sut si gna r q no sunt terminati vel o rones. qñ in scientijs vt mur terminis p rebz quas nobiscum portare no possimus ad disputationes. ideo sciam habemus de rebz licz mediantibus terminis vel orationibus.

Item q nullus asserat simpliciter absqz o rone vel di

functione istas ppōnes vel p̄siles. q̄ fortes vel plato
vel deas r̄ creatura nihil sunt. q̄ ista verba p̄ma facie
male sonāt. q̄ r̄alis p̄positio sensus v̄nū h̄z falluz. v̄t
si negatio in hac dictōe nihil implicat. intelligeret ean
dem cadere sup̄ ens singularit̄. s̄z vt sup̄entia pluralit̄.

Capitulum. xxv.

**Hi sūt articuli reuocati Anno dñi. M. ccc. xvij. ij. die octo. p̄sus p̄ frat̄e Joh̄em guion ordinis
minor̄ in domo p̄dicatoz.**

- Itē** generare s̄m suā rōnem formalē nō s̄t in patre.
- Itē** q̄ generare realiter. elicitum s̄t in diuinis.
- Itē** q̄ generare siue elicitū siue inclicitū s̄t in filio.
- Itē** q̄ generare r̄ generari in diuinis accepta notiona
liter sunt idēz inter se in diuinis.
- Itē** dicere q̄ pater in diuinis nō s̄t formalit̄ generans
alia generatiōe q̄ illa q̄ filius formalit̄ ē genitus.

Capitulum. xxv.

**Errores iohannis de mercuria ordinis cō
fiterien. Articuli p̄denati p̄ maḡos pistenses. Anno
dñi. M. ccc. xlvij. r̄ p̄hibiti oīb̄ baccalarijs legentib̄
q̄ legūt vel legerūt s̄nias sub pena p̄uationis ab oī ho
nore facultatis q̄rū articuloz aliqui reputant̄ erronei
aliqui suspecti aut male sonantes in fide.**

- Itē** p̄ factis erat possibile q̄ p̄ voluntatē aut volitionē
creatā x̄ps aliqd̄ voluit qd̄ nūq̄ debuit euenire.
- Item** q̄ x̄ps potuit dixisse falsum r̄ asseruisse assertiōe
creata tam vocali q̄ mentali.
- Itē** q̄ q̄lter cūq̄ vult deus vult efficaciter ita esse.
- Item** q̄ deus facit q̄ aliquis peccet r̄ q̄ sit peccator et
vult voluntate beneplaciti q̄ ille sit peccator.
- Item** q̄ nullus peccat volendo aliquo aliter q̄ de
us vult eum velle.
- Itē** q̄ d̄s aliqd̄ reprobat q̄ ip̄e vult voluntate b̄n̄ placiti
- Item** quēlibet peccantem deus vult peccare voluntate
b̄n̄ placiti. r̄ facit eū peccare r̄ vult q̄ peccet.
- Item** q̄ deus facit malū esse r̄ peccatū esse.
- Item** q̄ peccatū magis est bonū q̄ malum.
- Item** q̄ aliquis faciat aliqd̄ oīno vt deus vult ip̄sum
facere voluntate b̄n̄ placiti q̄ talis peccet.
- Item** q̄ cūq̄ peccat p̄format voluntatē suā voluntati b̄n̄
placiti dei. sic q̄ illa vult q̄ deus vult eū velle.
- Item** q̄ possibile est x̄pm s̄m voluntatē creataz errasse
r̄ s̄m hoīem mendaciū prulisse.
- Itē** q̄ posset dici q̄ aīa x̄pi vnita verbo saltē p̄ accidēs
posset odire deū vel respucere siue detestari.
- Itē** q̄ si aliq̄s b̄ns vsū liberi arbitrii incidēs in r̄parati
ōnē tātā q̄ nō possit illi resistere moueat ad illecebrā
cū aliēa vxore n̄ cōmicit adulteriū. r̄ sic d̄ aliq̄s p̄cis
- Itē** q̄ aliq̄ est possibilis passio cui voluntas etiā habita
gra quacūq̄ sine miraculo nō posset resistere q̄n̄ elu
ceret actū s̄m illam r̄ talis actus nō est peccatū.
- Itē** q̄ nō ē peior demeritorie in casu q̄ viciosū h̄z b̄n̄tuz
demeritorū cū actu q̄ h̄z p̄similē habitū sine actu.
- Itē** q̄ nō est peior moraliter q̄ viciosum habz habitū r̄
actu. q̄ h̄z habitū eiudē rōnis h̄z sine actu.
- Itē** q̄ nō est melior meritoie q̄ h̄z habituz meritorū et
actu q̄ h̄z p̄similē habitū sine actu.
- Itē** q̄ malus q̄ cūq̄ malicia actuali r̄ b̄n̄tuali eq̄libz ad
inuitē nō ē peior ex actuali sit q̄ ex actuali t̄m vel ex
b̄n̄tuali t̄m.
- Itē** q̄ bon⁹ q̄ cūq̄ bonitate actuali r̄ b̄n̄tuali ad inuitē
eq̄libz nō ē maḡ bon⁹ ex v̄traq̄ q̄ ex b̄n̄tuali t̄m.
- Itē** q̄ nulla creatura aut nulla circūstantia rei bona di
mituit p̄c̄m q̄n̄ sit tātū q̄rū foret sine illa cerer̄ p̄ibz

Item q̄ p̄ia intentio r̄ naturalis pietas augent p̄c̄m
r̄ nō diminuūt ceteris paribz.

Item peccatū post longā p̄suetudinē cōmissum est mi
nus q̄ foret ante p̄suetudinē.

Itē q̄ odiū p̄imi nō ē demeritorū nisi q̄ p̄hibitu a d̄o

Itē q̄ p̄babiliter possz sustineri cognitōne vel volitō
nē nō esse distinctā ab aīa. imo est ipsa aīa. r̄ sic susti
nens nō teneret nec cogeret negare p̄pōnem p̄ se no
tam. nec negat̄ autoritatē admittendā.

Item q̄ p̄babile est in lumine naturali nō esse acciden
tia s̄z oīm rē esse substantiā. r̄ q̄ vbi nō esset fides s̄
esset ponendū vel p̄babiliter posset poni.

Itē q̄ nō ē euidens euidētia r̄ducta ad certitudinē p̄i
mi p̄ncipiū q̄n̄ quodcūq̄ qd̄ est posset p̄duci nobilit̄

Itē q̄ tenentes vt cōter tenet q̄ intentio volitio sen
sario s̄nt q̄litates subiectiue exītes. in aīa q̄s p̄c̄
deus creare se solo r̄ q̄ hoc ponere vult h̄z p̄cedere r̄
dicere q̄ deus p̄t̄ facere se solo vt anima odiret p̄i
mū r̄ deum nō demeritorie.

Itē q̄ deus est causa aliquo aliter actus demeritorij vt
demeritorius est.

Item q̄ deus est causa peccati vt peccatum est r̄ malū
in q̄ntum malum est.

Item q̄ quēcūq̄ voluntas causat. aliquid. causat rati
ter in virtute p̄ime cause.

Item q̄ deus ē causa maxima r̄ mediata p̄uatiōnis
r̄ iusticie in actu.

Item q̄ deus est actio r̄ causa peccati vt peccatum est

Item q̄ deus est causa cuiuslibet modi actus r̄ cuiusli
bet circūstantie p̄ducte.

Item q̄ a deo est q̄ actus demeritorius sit in q̄ntuz de
meritorius est.

Item q̄ quēcūq̄ creatura demonstrata hec est vera hec
chimera intelligit̄ hec chimera p̄t̄ intelligi.

Itē q̄ quacūq̄ creatura demonstrata hec est vera hec
res maior deo p̄t̄ cogitari.

Item q̄ p̄pter opera alicuius futura bona deus p̄oīdi
nauit aliquē ab eterno.

Item q̄ aliquis p̄destinatus est ab eterno p̄pter bonū
vsū liberi arbitrii. quē deus p̄scit eū habituz.

Item q̄ nō sic gratis r̄ misericorditer deus p̄destina
uit illum quē p̄destinauit quin r̄ p̄re oīnibz bonis
ip̄sius futuris vel alterius.

Articuli extra mgr̄m Nicolau de v̄tricia
Anno dñi. M. ccc. xlvij. post festum
omniū sanctor̄. Capitulum. xxvj.

**Hi sequentes articuli fuerunt in romana
curia p̄demnari r̄ p̄ magistrū nicolaū sup̄radictum pu
blice in vniuersitate parisiensi reuocati. Dixi q̄ multa
venerūt ad aīam ex quibz p̄pendi seu iudicant̄ bonū
esse simpliciter scribere istū tractatū. r̄ q̄ vltior dila
tio displicebat deo. reuoco tanq̄ p̄sumptuosum suspe
ctum r̄ periculosum.**

Item q̄ de rebz p̄ apparentia naturalia q̄si nulla certu
tudo b̄n̄t p̄t̄. illa t̄m modica p̄in breui t̄pe haberi si
boīes intellectū suū p̄uertat. ad res nō ad intellectū

Ar̄. seu cōmentatoris. reuoco tanq̄ falsū r̄ erroneū.
Itē q̄ nō p̄t̄ euidenter euidētia p̄dicta ex vna re infer
ri seu p̄cludi. alia res. vel ex nō esse vnus ad esse alte
rius. reuoco tanq̄ falsum r̄ erroneū r̄ suspectū.

Itē q̄ ille p̄ones deus ē. de⁹ nō est penitus idē signifi
cant licz alio r̄ alio modo reuoco tanq̄ falsum.

Itē q̄ dixi r̄ scripsi q̄ hec p̄posito hō ē aīal. nō est s̄m
fidē necessaria nō attendes p̄ nun̄ necessariā p̄ncip̄

rare p̄dictoy terminoy reuoco tanq̄ falsum.
Item dixi p̄ochdolo: in p̄ncipio p̄mo q̄n legi sentētiās
 7 in epla secūda 7 sexta quas scripsi p̄tra bonifaciū
 q̄ ex eo q̄ vna res ē nō p̄t euidēter euidētia ducta
 ex p̄mo p̄ncipio referri q̄ alia res sit. reuoco tāq̄ fl̄
Item dixi in loca p̄dictis q̄ ex eo q̄ vna res est nō po
 test inferri euidēter q̄ alia res non sit reuoco tāq̄
 falsum 7 erroneum.
Item ex eo q̄ vna res nō est non p̄t euidēter inferri
 euidētia ducta ex p̄mo p̄ncipio q̄ talia nō sit. reuoco
 tanq̄ falsum.
Item ex eo q̄ vna res nō est non p̄t euidēter inferri
 q̄ alia res sit. reuoco tanq̄ falsum.
Item dixi in epla tertia ad bonifaciū q̄ certitudo eui
 dentie nō habet gradus. reuoco tanq̄ falsum.
Item in eadē epla q̄ de s̄ba materiali. alia ab aīa n̄ra nō
 hēmus certitudinē euidētie. reuoco tanq̄ falsum.
Item in eadē epla q̄ excepta certitudine fidei nō est alia
 certitudo nisi p̄m p̄ncipiū vel q̄ in p̄mū p̄ncipiū p̄t
 reduci v̄l resoluti. reuoco tanq̄ falsum.
Item in epistola q̄tra ad bonifaciū q̄ bec p̄sequētia a est
 7 p̄us nō fuit. igit̄ alia res ab a ē euidēs euidētia de/
 ducta ex p̄mo p̄ncipio. reuoco tāq̄ falsuz 7 hereticū
Item epistola q̄tra ad bonifaciū q̄ bec p̄na nō ē euidēs
 euidētia de ducta ex p̄mo p̄ncipio. igit̄ stup̄a combu
 retur. reuoco tanq̄ falsum.
Item in eadē epla q̄ nō scimus euidēter q̄ aliqua cā
 causer efficaciter que nō sit deus. reuoco tāq̄ falsuz
Item in eadem epistola q̄ nō scimus euidēter q̄ ali
 quis sit vel esse possit effectus naturaliter p̄ductus
 reuoco tanq̄ falsum.
Item eadem epistola q̄ quibuscūq̄ acceptis q̄ p̄nt esse
 causa alicuius effectus nō scimus euidēter q̄ ad po
 sitionē eoz sequat̄ effectus positiuus. reuoco tanq̄
 falsum.
Item nescimus euidēter q̄ in aliq̄ p̄ductione p̄cur
 rat subiectū. reuoco tāq̄ falsum hereticū 7 erroneū.
Item epistola p̄dicta q̄ nulla p̄t esse simpliciter demon
 stratio q̄ ex ex̄tia causaz demonstrat̄ ex̄tia effectū
 reuoco tanq̄ falsum hereticū 7 erroneū.
Item epistola p̄dicta q̄ nō est nobis euidēter notū q̄
 possit fieri aliqua demonstratio a p̄nt realiter diffe
 renti. reuoco tanq̄ falsum.
Item q̄ nō p̄t euidēter ostendi nobilitas vniū rei
 sup̄ aliam rem. reuoco tanq̄ falsum.
Item in p̄dicta epla q̄ q̄cūq̄ re demonstrata nullū scit eui
 dentē q̄ excedat in nobilitate om̄s alias res. reuoco
Item q̄cūq̄ re demonstrata nullus scit (tāq̄ falsum.
 euidēter q̄n illa scit deus si p̄ deum intelligamus
 ens nobilissimū. reuoco tāq̄ falsum.
Item in eadē epistola q̄ aliq̄s nescit euidēter q̄ vna res
 sit sili⁹ alterius. reuoco tāq̄ falsum erroneū 7 here.
Item in eadem epistola in q̄libet re ostensa nullus scit
 euidēter q̄n ipse idem debeat iponere honore ma
 ximū. reuoco tāq̄ falsum 7c.
Item epistola p̄dicta q̄ aliquis nescit euidēter quin
 ista rōnabiliter possit p̄cedi si aliq̄ res est deus ē. p̄
 ductus. reuoco tanq̄ falsuz erroneū.
Item dixi in vico straminū q̄ nō p̄t euidēter ostēdi q̄n q̄
 liber res sit et̄na. reuoco tāq̄ falsuz erro. 7 hereticū.
Item epistola sexta ad bern̄. dixi q̄ pane demonstrato nō
 nō p̄t euidēter ostēdi q̄n ibi sit aliq̄ res que nō sit acci
 dens. in instrumēto reuocationis reuoco tāq̄ fl̄m.

Item dixi epistola septima q̄ p̄t dicit sine p̄tradictōe ad
 quā d̄s possit duci q̄ oīs res demūdo ē p̄ducta. reuoco
 tāq̄ falsum erroneū hereticū 7 blasphemū.
Item epla eadē dixi. q̄ ista p̄na nō ē euidēs a ē p̄ductuz.
 igit̄ aliq̄s p̄ducēs ē a vel fuit. reuoco tāq̄ falsum.
Item epistola. ix. ad Bern̄. dixi q̄ iste p̄sequētie nō sunt
 euidētes. actus intelligēti ē. igit̄ intellectus ē. acc̄
 volēdi ē. igit̄ volūtas ē. reuoco tāq̄ falsum.
Item semel dixi in vico straminū q̄ nō p̄t euidēter ostēdi
 q̄n oīs q̄ apparēt sint vera. reuoco tanq̄ falsuz.
Item dixi in q̄das disputatione q̄ deus 7 creatura nō
 sunt aliqd. reuoco tanq̄ falsum.
Item dixi in quadam disputatiōe q̄ p̄tradictoria ad
 inuicem significant idē. reuoco tāq̄ falsum.
Item dixi q̄ vidi in dict̄ ar̄. 7 cōmētatoris q̄
 striones mille dēterminatas 7 q̄s nō iuenti rōes
 demonstratiuas s̄z mibi b̄n occurrūt aliq̄ p̄ q̄s
 videbat̄ mibi q̄ ita possent teneri rōes oppositē sic p̄po
 site ab eis q̄s n̄ dixi nō eē dēterminatas 7 oppositas s̄z
 solū pbabiles. istū articulū assero falsū. 7 reuo. sic iacet
Item q̄ cū noticia q̄ p̄t h̄ri p̄m apparētia naturalia possit
 in modico tpe multū admirari q̄ aliq̄ studēt in Aris. 7
 cōmētatore 7 vsq̄ ad erare decrepitā. 7 p̄pter eoz p̄mo/
 n̄s logicos dēserat res morales 7 cām boni cōis int̄m
 q̄ nūc exurrerit amicus veritatis s̄z q̄ ipemet 7 fecit so
 nare tubā suā v̄l dormiētēs in somno excitaret. 7 orri
 strati sunt valde 7 q̄si armari ad capitale bellū 7 cū ir
 ruerūt. istum articulū reputo falsum 7 p̄sumptuosum
Item q̄ res absolute p̄manentes de q̄b̄ d̄z cōiter q̄ gene
 rant 7 corrūpūt. sunt eterne siue sint s̄be siue acciden
 tia. reuoco 7 assero tāq̄ falsum hereticū 7 erroneū.
Item q̄ in reb̄ naturalib̄ nō ē nisi motus localis disgre
 gatiōis 7 p̄gregatiōis. ita q̄ q̄n ad talē motū sequit̄ cō
 gregatio eoz ar̄bomaliū naturalū colligūt adinuī
 cem 7 s̄ortit̄ naturā vni⁹ suppositi d̄z ḡnatio. q̄n segre
 gant̄ d̄z corrūptio. Et q̄n p̄ motū locale ar̄bomalia eoz
 aliquo supposito q̄ sunt talia q̄ nec aduētus eoz vidēt
 facere ad motū suppositi vel ad id q̄ d̄z opario natura
 lis ei⁹ tūc d̄z alteratio. istū ar̄. assero her. 7 reputo fal.
Item q̄ lumen nihil aliud ē q̄ q̄dā corpa q̄ nata sunt seq̄
 motū solis vel alteri⁹ corpis luminosi. ita q̄ sit p̄ motū
 locale taliū eoz aduētiētū ad p̄ntiam eoz p̄is lū
 nosi. Et sic dicat̄ q̄ nō sit p̄ motū locale. q̄ ibi instanti
 fit. R̄ndet̄ q̄ imo sit in tpe sicut sonus licz nō p̄cipia
 mus. q̄ sit subito. istum articulū reputo falsuz.
Item q̄ vniuersū ē p̄fectissimū p̄m se 7 p̄m oēs suas pres
 7 q̄ nulla p̄t eē imp̄fectio nec in toto nec in p̄tib̄. p̄p̄
 h̄ op̄ret̄ totū 7 pres esse eternas. nec trāsire de non esse
 ad eē. nec eōduerfo. q̄ ad illd̄ sc̄q̄r̄f̄ necessario i vniuer
 so vel in p̄tib̄ ei⁹ ip̄fectio. istū ar̄. reputo fal. 7 erro.
Item quicūq̄ ē in vniuerso melius ē ip̄m q̄ nō ip̄m. istuz
 articulū reputo 7 assero falsuz 7 erroneū.
Item q̄ due albedines aut q̄cūq̄ duo indiuidua eius d̄ez
 sp̄ei vniuersū ad sensum vel intellectū vt eadē res. sunt
 oīno eadē. nec d̄z eis negari aliq̄s ḡdus idētitatis. q̄p̄
 cūq̄ sint in diuersis s̄tib̄ vel suppositis. istū ar̄. re. fal.
Item q̄ p̄miatio bonoy 7 p̄miatio maloy p̄ (7 erroneū
 hoc sit q̄ q̄n corpa ar̄bomalia segregant̄ remanēt q̄das
 sp̄s q̄ d̄z vni⁹ intellectū 7 ali⁹ sensus. 7 isti sp̄s sicut in
 bono se hēant in ōprima dispōne sic se hēbūt in finit̄es
 p̄m q̄ illa iudicia infinit̄es p̄gregabūt. 7 sic in h̄ bon⁹
 p̄miabit̄. mal⁹ at̄ p̄miabit̄. q̄ infinit̄es q̄n iterabit̄ p̄gre
 gatio suoz ar̄bomaliū habebit̄ semp̄ suam malā dis
 positionē vel p̄t aliter poni. q̄ illi duo sp̄s bonoy

quod dicitur corrumpti supposita eorum sunt alteri supposito constituto ex arboribus perfectiora. Et quod tale suppositum sit minoris perfectionis. idcirco intelligibilia magis quam prius remeant ad eos. Istum articulum assero falsum et erroneum.

Item quod omne corruptibile includit in se repugnantiam et contradictionem reputo falsum erroneum et hereticum.

Item quod isti conclusioni. Res permanentis nature sunt eterne. magis est assentiendum quam oppositum. Et si aliqui dicant eum negare fidem. Et hoc non ostendit vel non ostendit quod hoc non possunt dicere nisi mentiendo. Istum articulum reputo falsum.

Item quod aeternitas anime nostre sunt eterne. sed quod aliqui intelligamus aliqui non. hoc pro tanto est. quia pro motum spiritalem reddidit aliqua ratio intelligibilis. cum coniungit aliqua circa sensum sicut dicit in rebus permanentibus mirabilibus. nihil est nouum de nouo in esse positum. cum aliqua res est aliqui presentis alicui pro motum localem cui primo non erat presentis. istum articulum assero falsum et reputo hereticum.

Item quod supposita redibunt eadem numero pro reditu corporum celestium ad eundem seum. istum articulum assero falsum et reputo erroneum.

Item quod eadem intellectio que nunc est in presentis mihi erit postea presentis alteri supposito. istum articulum reputo falsum.

Item quod potentie nihil recipiunt ab obiectis. sed presente obiecto sic. et aliis concurrentibus ad operationem potentie aliqua realitas efficit presentis anime que prius non erat presentis et tunc erat alteri presentis nec fit presentis. ut sic pro resolutionem corporum arborum vel dicit sed solum pro quendam motum spiritalem iuxta gratiam. istum articulum reuoco et assero falsum in se et in ordine ad precedentem heresim sapienter.

Item sicut vilia tendunt ad centrum et ad terram. propter vnguentatam. quia sunt similia. ignis autem ad ignem et corpora alia nobilitate ad sibi similia. ita videtur quod ad alias nobilitates veniant exemplaria nobilitate. et ad viles vilia. et que sunt de terra terra loquuntur. unde talis aduentus exemplaris nobilitate vel vilitate videtur attestari perfectionem vel imperfectionem anime. quod talia exemplaria ut sic non veniunt nisi propter vnguentatam. istum articulum reprobo et reputo falsum.

Item quod si non ponit generationem non ponit subiectum sed solum ordinem ipsius cause post non esse. puta hoc ens est et prius non fuit. vel si aliquid motum intelligeret hoc esset respectus fundatus in ente nec sub alio intellectu procederet conclusionem oppositam propter ex nihilo nihil fit. istum articulum reputo falsum.

Item quod desiderium naturale non est frustra. ideo quicquid desideramus aliqui adipiscemur. unde quicquid appetit ire ad vitam eternam aliqui ibit. istum articulum reputo falsum erroneum et hereticum.

Item anno. rrr. quo fecit istum tractatum fecit proclamari quod legeret librum politice Aristotelis sub hac forma quod quicquid voluerit audire librum politicorum Aristotelis vna cum quibusdam questionibus in quibus disputat de iusto et iniusto. pro quas poterit novas leges condere. conditas si que sunt corrigende corrigere. veniat ad talem locum et inueniet magistrum Nicolaum de vlticuria qui docebit omnia ista in dicta lectura. In quadam questione de terminasse videtur quod in aliquo casu furtum sit licitum et exemplificat in casu qui sequitur. Non autem quod aliquis iuuenis bene natus inueniat aliquem qui in breui valeat cum instruere in omni scientia speculativa que potest haberi de rebus creaturis. et non velit facere nisi ille iuuenis det centum libras

quas ille iuuenis non potest habere nisi pro furtum. dicitur quod in hoc casu furtum erit licitum illi iuueni. quod probatur sic. Non est amabile deo illud est faciendum. sed quod ille iuuenis se querat sciens perfectam est amabile deo et non potest pro alio modo fieri ut dicitur nisi pro furtum. igitur furtum est faciendum. Istum articulum reputo et assero falsum quo ad precomizationem hereticum quod ad determinationem. falsum quod ad probationem.

Item quod hoc est principium primum et non aliud. si aliquid est aliud est. istum articulum assero falsum.

Item quod deus et creatura non sunt aliquid. falsum et scandalosum est per verba sonant.

Item significabile complexum per istum complexum deus et creatura distinguunt nihil est. assero falsum et scandalosum.

Item quod transitus de contradictione in contradictionem sine mutatione reali cuiuscumque intrinseci. istum articulum reputo falsum.

Item quod quicquid distinguunt sume distinguunt et equaliter distinguunt. istum articulum reputo falsum.

Item quod deus potest precipere creature rationabiliter ut habeat ipsum odio et ipsa obediens plus meretur quam si ipsum diligeret ex precepto. quam hoc faceret cum maiori conatu et magis propter inclinacionem. istum articulum assero falsum.

Item si aliquis velit conformare voluntatem suam voluntati diuine. sequitur necessario altera pars illius disiunctive vel quod deus eum instruat de omnibus necessariis et concernentibus salutem suam ita quod errare non possit. vel quod non erraret et si erraret in quocumque actu suo ille error non esset sibi imputatus nec peccaret imo mereret in omni actu consequente talem errorem. imo plus vel tamen quantum eliciendo actum oppositum sequendo iudicium rationis. istum articulum assero falsum et reputo erroneum per tacer.

Item quod in principio primo suo tenuisse deus quod diliber tenet plus diligere meliorem proximum se quam seipsum. istum articulum reputo falsum.

Item quod in ecclesia sancti sepulchri parisiensis predicasse dicitur. quod quilibet tenet plus diligere proximum meliorem se. istum articulum reputo falsum.

Item quod magister Nicolaus de vlticuria predicatus dicitur debeat aliter et intelligibiliter quod propter istos articulos et propositiones pro cuius reuocatas. ac multos alios articulos falsos et hereticos huius episcopi et libelli combusti fuerunt in scriptis reuocare debeat publice solenniter expresse propositiones pro cuius coram nobis reuocatas. alios articulos a predictis asserendo aliquos falsos aliquos presumptuosos etiam et quod debeat iurare in presentia nostra ad sancta dei euangelia quod nunquam tenebit aut docebit etiam clam vel palam et replicauit se cancellario parisiensi et vniuersitati magistrorum et scholarium parisiensium et etiam regentium.

Capitulum. xvij.

Isti articuli qui sequuntur sunt condemnati ab episcopo parisiensi et magistris theologie regentibus parisiensis Anno domini. M. ccc. xl. in octaua epiphanie domini.

Item quod diuina essentia in se nec ab homine nec ab angelo videbitur.

Item quod diuina essentia licet sit eadem in patre et filio et spiritu sancto ut essentia tamen ut forma siue in ratione forme est vna in patre et filio. et non vna in spiritu sancto.

Item spiritus sanctus per se amorem vel nexus non procedit a patre et filio. sed tamen a patre.

Item quod multe fuerunt vitare ab eterno quod non erant deus.

Item quod corpora glorificata non erunt in celo empireo cum angelis. sed in celo cristallino vel aliquo quod est supra firmamentum quod presumebant dicere de beata virgine.

Item q̄ p̄mū nūc 7 creatura nō ē creator: nec creatura.
Item q̄ angelus in p̄mo instanti sue creationis fuit
malus 7 nūq̄ bonus.
Item q̄ angelus in eodē instanti p̄t esse in diuersis locis.
Item q̄ q̄ habebit meliora naturalia habebit de neces-
sitate maiorem gratiam 7 gloriam.
Item q̄ diabolus nūq̄ habuit vnde stare posset.
Item nec adam in statu innocentie.

Caplm. xvij.

Copia cedule reuocationis quorūdam ar-
ticulorū fratris dyonisi soulechar ordinis fratrum mino-
rū facte p̄ eundē p̄sius 7 in curia romana. Reuerendi
magistri mei 7 dñi dixi aliqua in p̄ncipio meo sniarū
que in nōnulloz aurib; male sonuerūt 7 ex causa. Ego
veritate coactus 7 ex ordinatione reuerēdi patris dñi
cancellarij parisiensis ac facultatis theologie mḡroz
tanq̄ ecclesie 7 dicte facultatis theologie hūilis filius
sp̄a dicta in d̄fato p̄ncipio meo male posita corrigo s̄b
hac forma. Quia tertia conclusio articuli q̄rti fuit hec q̄
hec b̄ndicta imo sup̄b̄ndicta lex 7 dulcissima. v̄icz lex
amoris de qua loquebar oēm aufert. p̄rietatē 7 dñiuz
p̄bauit. q̄ nō querit vindictā q̄ patiens est. j. **Lxx. xiiij.**
nō grossitē cordis. q̄ patiens est doloris primi. **I**ez
nō est ambitiosa q̄ntū ad honores. **N**on q̄rit que sua
sunt q̄rum ad sp̄alia vñ glosa nō emulat. i. nō inuidet
q̄ nō eā aliena p̄ritatē facit s̄z alterius bonū dili-
git vt suū. **P**redicta conclusio reuoco tanq̄ falsam er-
roneam 7 hereticā. q̄ sp̄s 7 apli illam legē p̄fectissime
tenuerūt. 7 adhuc multū tenent 7 p̄ dei grām tenebūt q̄
p̄rietatē 7 dñiuz hēbunt. dico etiā q̄ autoritas apli 7
glo. p̄ quas p̄babā nō p̄bant dictā conclusio. nec sunt
ad p̄positū vt apparet intuenti textū 7 glosas autenti-
cas sup̄ illo. **I**n illa conclusioe intuli correlariū p̄mū q̄
hec lex dispensat duo p̄noia possessiua. v̄icz meū 7 tuū
p̄bauit. q̄ ista duo vñū facit. imo etiam omnia in vñum
p̄gregat sicut dyonisiuz dicit de celesti hierarchia. ca-
pitulo. j. in p̄ncipio. **D**ñe datū bonū 7 omne donum p̄
fectū de sursum est descendens a patre luminū. **S**ec
cunctus a patre luminis mori apparitōis. p̄cessus ad
nos bonitatis dono veniens rursus sicut vñū faciens
virtus suscitatioe nos adimplet 7 quertit ad congre-
gantis patris vnitatem 7 edificam simplicitatē amor
eī omnia vñum 7 vñus facit. s. xxi. quia nō querit que
sua sunt sed que iesu christi.

Item intuli secūdu correlariū q̄ nō minus facit omnia
cōmunia charitas quā extra necessitas. p̄bauit. quia 7
vñum fit ex amore dei 7 altez ex amore sui sed affectio
iusti est intensior 7 eligibilior. quā cōmodo p̄ baccala-
rio de sancto bernardo in secūdo correlario quarte cō-
clusionis articuli. igitur. **C**onfirmavi p̄ augustinū in
p̄logo cōtra q̄noz hereses dicentem. q̄ plus obligat
charitas q̄ necessitas. dico nunc q̄ ista duo correlaria
vt sequūt ex conclusioe p̄dicta sunt falsa. 7 dico q̄ auto-
ritates ille quas adduxi nō faciūt ad p̄positū.

Item ex p̄dicta conclusioe intuli aliud correlariū quod
fuit quartū. q̄ legē hanc dedit christus discipulis suis
p̄ncipaliter 7 actualiter erequendū nō solum habitua-
liter. p̄bauit. quia dixit. **H**ec mando vobis vt diligat
iūtem sicut 7 dilexi vos. **J**ohis. xv. p̄ istud correlariū
intelligendo hanc legem amoris auferentē oēm p̄rie-
tatem 7 dñiuz. put conclusio dicit sic intellectum repu-
to falsum. erroneū. hereticū. 7 d̄ determinationē ecclesie
dico etiam q̄ autoritas quā allegavi nō est ad p̄positū
Item conclusio quarta 7 finalis mea fuit q̄ actualis ab-

dicatio cordialis voluntatis 7 sp̄alis potestatis dñi
seu autoritatis statum perfectissimū ostendit 7 efficit.
p̄bauit. quia hoc p̄ regula perfectionis a christo datuz
est. **M**ath. xix. **S**i vis perfectus esse vade 7 v̄de oia
que habes 7 da pauperibus. **I**dem **L**uce. xix. **I**dem
Marci. x. vnde nō dixit. pone in arca aut in scrinio.
sed si videas pauperes da. quia vt dixit sp̄s **M**ath
xvi. **P**auperes semp habebitis vobiscum. me autē nō
semp habebitis. 7 dicebā q̄ ideo nō dicat homo hanc
regulam a deo esse datam sed animi p̄parationem. scz
si opus sit. quia vbi semp opus est semper debet fieri.
Sed quia re vera paruus color sufficit ad excusationē
agere volentī. **I**sti volunt dare intelligere q̄ aurical/
cum est aurū 7 sel mel. sed si ex ignorantia crederent tñ
est qui querat 7 iudicet. q̄ p̄bationes dicūt hanc con-
clusionem esse positam vniuersaliter. ideo ipsam vni-
uersaliter intellectam dico falsam erroneā 7 hereticā
quia nec christus nec apostoli statum perfectissimum
habuissent. 7 autoritates ad eam p̄bandaz adducte nō
sunt ad p̄positum. vt p̄z p̄ glosas ordinarias 7 docto-
res in hoc studio 7 alibi approbatos. **A**lias p̄bationes
vt p̄bant istam conclusioem reputo falsas 7 erroneas
Et vltimā dico falsam iniuriosam 7 scandalosam. **E**t
p̄dicta conclusione quarta inferebā p̄mū correlariū
q̄ christum nō abdicasse h̄mōi possessionem 7 ius in tē-
poralibus nō habet ex noua lege imo potius oppositū.
quia **M**ath. viij. **F**ilius hoīs nō h̄z vbi caput reclinet
Item secūdu correlariū est istud q̄ hanc legem p̄-
regula perfectionis christus docuit 7 exemplo confir-
mauit. p̄bauit p̄ regulam nunc dictam. **U**nde 7 vnde
omnia que habes 7 da tē. **E**tiam quia vocati omnia dī-
miserūt. **M**attheus theolonicū. **P**etrus 7 alij r̄beria.
Math. xix. **E**cce nos reliquimus omnia. **I**ta duo cor-
relaria reuoco tanq̄ falsa. erronea. 7 heretica. 7 cōtra
determinationē decretalis dñi **J**ohis pape que incir-
pit. quia quorūdam inter cetera dicentis omnis vir in
cuiuscūq̄ p̄rietate 7 in eius vsu. **Q**ue quidem assertio
continet multa falsa. cum nec christū expropriationes
p̄dictam. in se seruasse. nec etiaz imposuisse apostolis.
nec sub v̄to ab eis fuisse assumptū euangelica seu apo-
stolica doceat hystoria. sed contrarium euidētius ma-
nifestat hec decretalis. **D**ico etiam q̄ autoritates non
sunt ad p̄positum vt liquide apparet intuenti textū et
glosas ordinarias 7 approbatas. **P**reterea fuit corre-
lariū quartū q̄ intuli q̄ abdicatio rerum temporalium
im animi p̄parationē nullam aut valde imperfectam et
fragilem ostendit 7 efficit p̄fectionem. p̄bauit p̄mo q̄
semp habent pauperes. secūdo quia nō valet nisi rōne
accus. igit actualis est p̄fectio. **I**stem articulū reuo-
co tanq̄ falsam 7 scandalosam nec p̄bationes sunt ad
p̄positū. **I**tem r̄ndēdo ad q̄ndā baccalariū de domo be-
ati **B**ern. cū ille dixisset q̄ sp̄s talia nō abdicauit. illud
negavi 7 dixi q̄ sp̄s nihil sibi retinuit. **I**ta duo dicta
reuoco tanq̄ falsa 7 heretica. q̄ sp̄s oculos habuit p̄p̄-
infirmos a fidelib; oblata p̄seruās q̄ 7 suoz necessita-
tib; 7 alijs indigentib; tribuebat. vt 7 sp̄i euāgelij 7 be-
atus aug. ac etia determinatio romāi p̄fifici. hec restat
Ultimū correlariū q̄ posui fuit q̄ nō plus curauit
sp̄s de sp̄alib; q̄ faciūt diuites de paupib;. p̄bauit. q̄
sicut 7 nō habuit potū. 7 p̄ nobis nudus in cruce pe-
pendit. nūc dico q̄ sp̄s de sp̄alib; curauit. q̄ nō omnia
abdicauit vt sup̄ dicitū ē. q̄ autē inui de diuitib; q̄ nō
curat d̄ paupib;. **H** retracto tanq̄ iuriosū illis diuitib;
p̄ q̄z elemosynas paupes sustinēt. **H**ec igit oia male

sonantia sic p[ro]p[ri]a in meo dicto scilicet p[ri]ncipio male posita reuoco et retracto ut dictum est p[er]mittendo bona fide q[uod] illa decetero non tenebo. nec dogmatizabo et ita iuro. ueniam humiliter implorans de commissis. hec omnia predicta dictus frater dyonysius iterum omnino in presentia magistri guillelmi romani lectoris sacri palatii apostolici. et aliorum nouem magistrorum in theologia parisiensium reuocauit. et ad sancta dei euangelia iurauit se appellationem quam interposuerat non persecuturum ac conclusiones predictas et correlaria tanquam falsa erronea et heretica abiurauit p[ro]mouendo reuocationis alias p[er] eum facte parisiensium. modo et forma superius annotatis. Hec autem reuocatio facta est a uinione in domo p[re]satis magistri guillelmi romani. Anno. M. ccc. lxxv. die ultimo mensis Ianuarii. indictione tertia. pontificatus sanctissimi in xpo patris et d[omi]ni d[omi]ni nostri u[er]bani diuina p[ro]uidencia pape sexti. anno tercio.

Reuocatio articulorum predictorum facta p[er] eundem fratrem dyonysium in disputationibus solennibus publice facta in ecclesia p[re]dicatoz. Parisius autem anno d[omi]ni. M. ccc. lxxix. die. P[ro]p[ri]a post. Quasi modo. de mandato reuerendissimi in xpo patris et d[omi]ni. domini cardinalis beluacensis commissarii ad hoc p[ro] sedem aplicam deputati Item cum debui exponere dicta mea in curia romana coram reuerendissimis patribus dominis cardinalibus nemanensi et u[er]bensi addidi p[ro]positiones que sequuntur. uicis q[uod] x[ristus] in morte omnia simpliciter abdicauit. istam reputo tanquam falsam erroneam et hereticam.

Item dixi q[uod] quando corpus in sepulchro mansit ubi charitas abstulit ab eo omnem p[ro]prietatem et d[omi]nium. istam reuoco tanquam falsam erroneam et hereticam.

Item dixi q[uod] tunc vacauit sedes generalis domini usque ad diem istam ut sequitur ex predictis seu ad sensum predictarum. reuocauit et reuoco tanquam falsum et erroneam.

Item quia aliqui dicunt q[uod] dixi in predicta declaratione. p[ri]mo q[uod] lex amoris. i. charitas que statum p[er]fectum facit est inseparabilis a nobis. et q[uod] loquebar de charitate siue de lege amoris. ex cuius obseruatione seu obseruancia ueni usculus status p[er]fectio mensuratur. loquendo de meritoria p[er]fectione in homine uel sum rationis habente. Secundo quia cuiuslibet creature rationali hec lex naturaliter est indita. Et tercio q[uod] deus s[ecundum] hanc legem uiuit. Istas p[ro]positiones non credo me dixisse neque dixi. q[uia] istas reputo falsas erroneas et hereticas. predictas autem p[ro]positiones p[ro] me reuocatas abiuro et p[ro]mitto eas decetero. nec tenere nec dogmatizare publice uel occulte. et ueniam petui et peto humiliter de commissis.

Capitulum. xxix.

Reuocatio magistri Johis de calore. Anno d[omi]ni. M. ccc. lxxix.

Antequam descendam ad conclusiones habeo aliquid dicere. q[uia] in p[ri]mo articulo meorum uesperiarum posui duas p[ro]positiones unam scilicet q[uod] sumus legislatores deus ipse dignus est in finibus p[er]fectionibus. quas nec habuit nec habet nec habere potest. Nunc dico q[uod] ista p[ro]positio male sonat. imo reputo eam in sensu categorico falsam. que sensum facit. nec in illo sensu intellexi eam. sed in hypothetico scilicet q[uod] si essent infinite p[er]fectiones imaginabiles quas deus non habet adhuc esset dignus p[er]fectionibus. Eodem modo de secunda p[ro]positione scilicet q[uod] infinitas p[er]fectiones simul in legislatoris essentia sunt dignitas ad infinitas alias.

Item quia ex predicta intuli unum correlarium scilicet q[uod] di-

ctus legislator dignificauit se in carne ad suam assumptionem hypostaticam. intellexi dignificauit. id est manifestauit.

Item autem quod ultra addidi scilicet q[uod] si alius non fuisset assumptus s[ecundum] hominem dignus esset. quia frueret et istud pluries reiteraui dico q[uod] intellexi et p[ro]p[ri]a tanquam disputabile. nunc dico q[uod] non est disputabile et q[uod] est falsum.

Item quia p[ro]posui in mea conclusione tertijs articuli q[uod] subducta p[ro]gatiua disparis acceptionis ueritatis scilicet falsitate staret ut uerus cultor non amplius quam falsus meretur et istam pluries reiteraui. dico q[uod] male sonat quia p[ro]cedit ex sua suppositione impossibili. aliquibus tamen posset apparere possibilis.

Fuerunt parisiensium quidam discipuli cuiusdam almarici nomine studentes parisiensium qui dixerunt mortuo eo. q[uod] illud quod alias est peccatum mortale ut stuprum factum in charitate non est peccatum impunitate peccatorum p[ro]mittentes. deum bonum et non iustum dicentes. qui ab ecclesia p[ro]pter huiusmodi p[ro]demnati a rege francie extra portas sunt combusti. Peresiarca uero eorum almaricus a generali concilio rome p[ro]demnatus est et excommunicatus et ex ciuitate exhumatus. et cinis et ossa p[ro]sterquilinum sunt dispersa et merito.

Capitulum. xxx.

Articuli Ludouici reuocati. Anno domini. M. ccc. lxxix.

Primo p[ro]bando primam p[ro]p[ri]am prime suppositionis arguit sic. Ad quodlibet nomen uelle uel nolle respectu cuiuslibet p[ro]ducibilis ad extra sequitur necessario mutatio in uoluntate p[ro]fecta. Deinde arguit hypotheticam sic. Si deus de nouo aliquid uellet uel nollet ad extra seu si in deo esset nouum uelle uel nolle ad extra ipse intrinsece mutaret. igitur uelle et nolle dicuntur denotatioz intrinseca. et hec fuit mens mea p[ro] hoc q[uod] dixi in secunda p[ro]batione huius q[uod] tam uelle quam nolle ad extra est actus uoluntatis perfecte uoluntatis ipsam imutans uitaliter non intellexi q[uod] p[ro] uelle et nolle deus mutaret intrinsece. sed q[uod] sunt opera uitalia. Sed quia apud multos iste modus loquendi uelle diuini imutat uoluntatem diuinam. significat enim q[uod] ipse intellectus mutatur. et non placet domino cancellario et factarij q[uod] decetero in diuinis tali modo quis utatur. dixi in secundo correlario prime suppositionis q[uod] licet perfecte uoluntatis seu diuine essentie quodlibet intrinsecum sit absolute necessarium s[ecundum] suum esse reale. tamen est aliquid intrinsecus contingens et non est necessarium s[ecundum] suum esse formale. parz de nolle et uelle ductis ad extra. Item sicut ex plano et dico q[uod] nihil intrinsecum deo est contingens s[ecundum] intellectum que facit tanquam catholice fidei dissonum. Similiter illud q[uod] dixi in tercio correlario q[uod] stat deum esse intrinsece aliqualem et ipsum posse non esse talem et tamen ipsum esse talem imutabiliter. debet sic intelligi. id est stat deum aliquid uelle ad extra et ipsum posse hoc nunquam uelle et tamen imutabiliter. Quod dixi in p[ro]batione huius q[uod] non est inconueniens q[uod] aliquid sit deus s[ecundum] suum esse reale. et tamen non sit deus s[ecundum] suum esse formale. debet sic intelligi. id est q[uod] aliquid sit deus realiter et tamen aliqua formali denotatione denotat que sibi non competit precise quia deus. sed ratione alicuius effectus. Unde supradicti damnant hanc p[ro]positionem tanquam fidei dissonam s[ecundum] intellectum que facit scilicet q[uod] aliquid est deus s[ecundum] suum esse reale et tamen ipsum non est deus s[ecundum] suum esse formale.

Item dicit in nono correlario qd non stat intellectus perfectus cognoscere vera contingentia et illorum ad extra non esse productivam voluntatem.

Item dicit in decimo qd perfectus intellectus ad esse peccati ut peccatum est non potest immediate applicari cognoscitivum. et per istos se dicitur finaliter peccatum esse vel deformitatem anime non esse proprie aliqua veritate. per modum maledicti et falsi. quod ad hoc sequitur quod deus non cognosceret peccatum aut voluntatem divinam horum esse productivam quod verum est falsum et secundum fuit alia damnatum. Et alia correlaria per eos quod primo conveniunt falsa sunt et male sonant. In secundo correlario se habet suppositio dicitur quod stat aliquid esse actu miraculosum et in illo quod sic actus nullas ponere perfectionem simpliciter. magister nostri istum modum loquendi non approbant sed quod deus actus sicut nec illud quod deus immutetur. Item in quarto et quinto correlariis secunde suppositionis dicitur quod perfecta voluntas non intensus diligit predestinatum quod diligit preteritum. et quod non plus intendit sine diligit se quod diligit diabolum esse naturaliter. non deus autem ista dicit. quod in auribus audientium male sonant. et falsa sunt. cum secundum Augustinum aliquid diligere sit ei velle bonum. et ideo intensus diligere est etiam magis bonum velle. et ita ceteri intelligunt homines.

Correlarium octavum fuit tale quod quilibet volitio quod deus vult a esse non minus distinguit formaliter a volitione quod vult b. esse quod distinguit a materia prima realiter. per hunc autem per hoc. quod quilibet volitio qua deus vult a. esse imense formaliter distinguit a volitione qua vult b. esse correlarium hoc est falsum. per hunc autem erroris. quod non est admittendum quod licet quod per istos sunt plura imensa aut plura imensa esse distincta. Correlarium nonum fuit. nullum velle imense perfecte voluntatis distinctum aliquid ad extra productivum. hoc est falsum. quod velle dei est causa rerum. in per hunc autem correlarium scripti. quod si poterit volitio angeli. volitio domini quod est imensa esse actualis volitio quod non reputo impossibile. et tamen per hunc modum volitionem esse. Predictum correlarium nunquam per hunc possibile. nec credo dixisse esse possibile. et est error. neque. quod alias fuit reprobatum ac etiam quicquid ex eo sequitur in quantum ex hoc sequitur est possibile.

In tercio correlario tercie suppositionis dicitur quod peccatum esse perfecta voluntas deus non potest immediate nolle. et in alio. quod peccatus non est immediate odibile a perfecta voluntate. Ita male sonant et discordeant scripture et dicitur etiam sanctorum. hoc autem intulit ex duobus correlariis quorum unum fuit quod perfecta voluntas quicquid extrinsecus potest immediate velle. preter immediate nolle et converso. Aliud est quod immediate ipsa potest nolle preter efficere. que applicata ad peccatum formaliter superius falsa sunt. et male sonant. Item sextum correlarium fuit quodlibet extrinsecus perfecta libertati seu voluntati eorum ab ipsa est odibile sicut diligibile et contra. hec propositio est erronea et repugnare videtur voluntati divine.

Secunda conclusio mea fuit. Evidentia ad dictoria intellectus divini formaliter imense formaliter repugnat. dicitur in per hunc quod quilibet earum imense. nunc dico quod illa conclusio cum suis correlariis et sua per hunc male sonant quod ad hoc quod designantur in deo esse plura et imensa distincta quod iam fuit hic et superius reprobatum. Quatum etiam ad hoc quod dicitur et immense repugnat male sonant. quia ad hoc datur intelligi quia repugnancia sit intrinsece in deo.

Capitulum. cxxj.

Forma et modus revocationis facta parisiis per fratrem Guidonem ordinis heremitarum sancti augustini actu legentis parisiis sententias in scholis dictas:

Annus domini. M. C. C. lxxv. die mensis maii. Et hoc anno legendo et respondendo ambulavi in magnis et mirabilibus super me. verbum veritatis non recte tractato sed per hunc tendendo per hunc et vaniloquis quod ad impietatem provocat et audientium subversionem. ex quibus factus sum occasio scandalum in sanctissima facultate et ordine meo. quod mihi displicet bono corde idcirco iuxta preceptum et scriptam ordinem domini cancellarii parisiensis. ac ceterorum magistrorum reuerentibus theologie facultatis quorum correctio et ordinatio me submisit et submitto dicta mea scripta volo reuocare et intentionem meam ostendere bonam non obstantibus dictis et scriptis in forma que sequitur. Et licet domini et magistrorum reuerentibus istas conclusiones posuerim non est intentio meae nec unquam fuit per dei gratiam eas sustinere per hunc. Revocatio facta parisiis. Anno domini. M. C. C. lxxv.

Primo dixi istam conclusionem. Charitas que semel habetur vel deperditur nunquam fuit vera charitas. et iam per hunc contra baccalarium beate marie de monte carmelo. hanc reuoco tanquam falsam et hereticam. et etiam quod enervat effectum sacramentorum. scilicet baptismi et penitentiae. et etiam contra decretum ecclesie in capitulo fidei. extra de summa tri. et fide catho. in clementin. etiam tanquam seipsas intermentem. quod enim nullo modo vere est. deseri non potest. ut ait gratianus. et presumptuose positum esse. quod eam dixi valde probabilem. et tamen est contra conclusionem et decretorum opinionem. scilicet magistrorum sententiarum gratiani et plurimum aliorum. Si que vero auctoritates Augustini vel aliorum videant ad oppositum. intelligendum est de charitate finali que manet in patria. de qua loquitur apostolus. ad corinthios. xiiij. charitas nunquam excidit. Intellegendum est de charitate secundum efficaciam. ut magister meo videtur glossare.

Secundo ex hoc intuli quod prescius existens in charitate non potest mereri vel elicere actum meritorium vite iuxta talis scalam vite nostre. reputo falsum et contumeliosum. Tercio. dixi contra baccalarium predicatorum conferendo cum ipso quod homo meretur vitam eternam de eo digno. id est. quod si non daretur ei fieret sibi iniuria. et scilicet si quod deus faceret sibi iniuriam. et hanc probavi istas reuoco tanquam falsam hereticam et blasphemam et mihi contra tradicentem in conclusione infra recitanda. que dicitur. torum est a deo ita quod nihil a voluntate.

Quarto dixi in disputatoe respondendo de quibus quod si nullum esse liberum arbitrium adhuc esset peccatum. quod scripsi in hac forma. pono unum probabile. scilicet. si nullum esset intentum vel volitum adhuc esset peccatum tanti mali vel meriti. probatio fuit. quod imaginato quod nullum esset arbitrium adhuc esset in dei intuitu malum. hanc reuoco tanquam falsam manifeste erroneam et hereticam scandalosam et blasphemam.

Quinto dixi quod bonum meritum est a deo ita quod nihil est a voluntate. quam in hac forma scripsi. tanti meriti est ex quo beneplaciti intenti et voliti non ex quanto. hanc reuoco tanquam falsam scandalosam et in fide suspectam. et mihi contradicentem in tercia propositioe superius reuocata.

Sexto dixi quod deus potest aliquem necessitare preveniendo voluntatem ad bonum actum. que errorem scilicet in hac forma. deus quicquid prevenit ita voluntatem puri voluntatis quod nunquam potest in non actu meritorum. per hunc sic aliter sequeretur quod homo posset murare divinum propositum. Et secundo quod homo posset facere hominem mendacem. alia sententia probabilis est ista quod deus posset necessitare aliquem ad bonum actum preveniendo. hec sustineri potest. Probationem tamen adduxi ad hanc scandalosam et in fide

De suspectam.

Septimo dixi q̄ ē dare plures vnitates que nō faciūt numerū. quod reuoco tanq̄ falsum scandalosuz z in si de suspectū q̄tū ad trinitatē in diuinit.

Octauo dixi z scripsi q̄ nulla creatura rōnalis specialiter ē in se nisi q̄ deus ē sibi eē. z ex hoc intuli in eodē scrip̄ pro. q̄ in om̄i eo q̄ nō ē deus eētālitus ē nō. eē q̄ eē ip̄m has reuoco falsas false positas z erroneas.

Nono dixi z scripsi q̄ aliqd̄ p̄t eē sine tpe in merito et peccato. z pb̄ant q̄ possibile fuit vel ē aliqd̄ eē in instā. ti eternitatis in merito. z cōsequēter in instāti tempis i peccato. z iteratō in instāti eternitatis in merito. hanc reuoco cum sua pb̄atione tanq̄ falsam fatue positam z in intelligibilem.

Capitulum. xxxij.

Reuocatio facta Anno dñi. M. cccij.

Quia ego Simon in respondendo in vesperis exponendo vel declarando terminos questionis q̄ nomen iesus dicitur ē de deo accidentaliter z ex pte significat filium dei qui assumpsit naturā humanā. Ponendo cōclusiones posui p̄ prima cōclusionē q̄ hec p̄positio ē possibilis. iesus nō ē deus. pb̄ant ex eo q̄ hūanitate assumpta. p̄ possibile de posita. iesus nō ē deus. z intuli q̄ hec ē possibilis. iesus p̄t nō esse deus.

Secundo q̄ iesus p̄t eē z nō eē Iesus. expositionem z significacionē huius nōis iesus reputo insufficientē falsificancē cōclusionē. z correlariū. posito nāq̄ q̄ h̄ nōmē iesus significat illud qd̄ significat hec oratio fili⁹ dei q̄ assumpsit naturā hūanā hec iesus nō ē deus. nō ē possibilis. sicut nec ista. filius dei q̄ assumpsit naturā humanā non est deus.

Item posito eodem. hec. Iesus p̄t esse z nō esse de⁹. est falsa. sicut illa. fili⁹ dei q̄ assumpsit naturā hūanā. hanc cōclusionē reputo sicut hereticā ita nec dicta positionē.

Item post secūda cōclusionē intuli primū correlariū q̄ iesus nō p̄t eē deus. s̄m q̄ iesus nō p̄t desinere eē de⁹ correlaria nō fuerūt ponēda sine distinctione. itaq̄ ex p̄o ca z dico q̄ si terminus subiectus. iesus stat p̄ simplici p̄sona que dicitur iesus. correlaria sunt catholice tenēda. Si vero idem terminus iesus p̄ vno christo ex p̄sona verbi z hūanitate constituto. videlicet p̄ triplici to qd̄ significat z p̄ quo stat in dicto prime cōclusionis z in dicto primi correlarij ex cōclusionē prima illari. ipsa correlaria nō sunt catholica sed falsa nec etiā stant cū cōclusionē prima. nec cū correlario primo ex cōclusionē prima illaro.

Itē posui cōclusionē secūda q̄ nulla res q̄ ē de⁹ p̄t non eē de⁹. z intuli correlariū tertium q̄ nulla res ē aut p̄t eē q̄ nō nō sit de⁹ z aliqñ posset eē de⁹. correlariū quoq̄ q̄rū q̄ nulla res ē aut eē p̄t q̄ possit incipere eē de⁹. cōclusionē sic vniuersalit̄ intellectā q̄ s̄m q̄ subiectus distribuatur p̄ re q̄ p̄ cōdicacionē idiomaticū ē vel p̄t eē deus. reuoco sicut falsam z hereticā. correlaria etiā tali vniuersalitate intellecta. reputo sic falsa erronea z heretica.

Itē posui cōclusionē tertā q̄ de⁹ p̄t aliqñliter se h̄re q̄ liter se nō h̄z ac etiā eē aliqñlis qualis nō ē. At ad pb̄a dū h̄ induxi p̄ ex p̄lo. q̄ de⁹ p̄t eē h̄o z nō eē h̄o. cōclusio vt posita fuit nō h̄ sonat in eo q̄ rōne relatiui reciprocī sonat q̄ substantie dei de nouo possit aduenire habitudo aut qlitas realis. z iō intellect⁹ que habuit potius fuit ex p̄mēdus in his verbis aliqñ creatura se p̄t h̄re aliqñliter ad deū q̄ liter se nō habet. Ex p̄lū etiā ad cōclusionem non cōuenit qm̄ adhuc posito q̄ de⁹ p̄t eē h̄o z nō esse h̄o p̄p̄te sequit q̄ deus p̄t eē aliqñ

quod nō ē sicut ex decretali arguit extra de hereticis. cū christus. z non sequitur p̄p̄e q̄ d̄s p̄t possit esse aliqual qualis nō est. aut aliqualiter se habere qualiter non se habet. Et cōclusionē tertia intuli tertium correlarium. q̄ quis iesus fuerit ab eterno s̄p̄ patri coequalis. tamē aliqñ fuit d̄s qm̄ nō fuit iesus. Itud correlariū aliquāto Iesus erat deus quando non erat deus male sonat z erronee.

Item ex cōclusionē quarta intuli quartū correlarium q̄ filius dei quando incipiebat esse filius virgīs non incipiebat esse aliqñ. Itud correlariū prout i distinctione positum fuit. reuoco sicut erroneū z hereticum. qm̄ filius dei quando incipiebat esse filius virgīs incipiebat esse aliqd̄ s̄m q̄ homo. z incipiebat esse aliqñ qd̄ prius non erat.

Item ex cōclusionē quarta intuli vltimum correlariū q̄ nūq̄ hic homo de monstrato q̄ est christ⁹ fiebat xp̄s et pb̄ant ex eo q̄ nec pur⁹ homo fiebat xp̄s. nec homo xp̄s fiebat xp̄s. correlariū istud pur inōstincere fuit positū reuoco sicut falsū et erroneū qm̄ in sensu q̄ homo demonstratus staret p̄ filio dei cōcedendū esset. q̄ aliquāto hic homo fiebat christus. qm̄ filius dei vni nunc est homo aliquādo fiebat homo dicente euangelio. Verbum caro factum est. zc.

Capitulum. xxxij.

Hi sunt articuli in quibus magister sententiarum nō tenetur cōmuniter ab omnib⁹. z p̄mo p̄mi libri primo q̄ charitas qua diligimus deum z primum ē spiritus sanctus. dist. xvij. cap. ij. vel q̄ charitas que ē amor dei z primi nō est aliqd̄ creatum.

Secundo q̄ nomina numeralia dicta de deo dicuntur solum relatiue. dist. xxij. cap. i. Et si diligenter. vlt bec nomina numeralia trinitas z trinitas nou dicuntur positionē. sed priuationem tantum.

Tercio q̄ simile z equale similiter dicuntur de deo priuatiue. dist. xxj. cap. i. Et de idem.

Quarto q̄ deus semp potest quicquid aliquando potuit. et vult quicquid voluit. z scit quicquid scuit. dist. xliij. cap. lo. Preterea queri solet.

In secundo libro.

Primo q̄ angeli meruerūt beatitudinē p̄ grām sibi datam. sed q̄ p̄mū precessit meritiū sed postea meruerūt p̄ obsequia fidelit̄ exhibita. dist. v. ca. Dic queri solet. vel q̄ in angelis premiū p̄cessit z meritiū respectu p̄mi substantialis habet subsequi.

Secundo q̄ angeli i merito respectu essentialis p̄mū z i ip̄o p̄mū p̄ficiūt vsq̄ ad iudiciū. dist. xj. ca. Preter ea illō

Tercio q̄ charitas est spiritus sanctus scz illa que ante qualitates informat z sanctificat. dist. xvij. ca. Hū igit

Quarto q̄ in veritate humane nature nihil transit ex trinitatē. sed qd̄ ab adā descendit p̄ p̄p̄ationē aueruz z multiplicatū resurget i iudicio. dist. xxx. cap. penult. Quib⁹ responderi. vel q̄ nihil de cibus transit i veritatē humane nature. nec p̄ generationē nec p̄ nutritionem.

In tertio libro.

Primo q̄ anima a corpe exura sit persona. dist. ij. cap. Dic apponitur a quibusdam.

Secundo q̄ xp̄s cū uenit mortuus z nō mortu⁹ dicit passus z non passus. dist. xxj. cap. vltimo.

Tercio q̄ christus in triduo mortuus fuit homo. dist. xxij. cap. j.

In quarto libro.

Primo q̄ sacramēta legalia nō iustificabant etiā si si de z de yorōe fierent. dist. iij. ca. Non igitur.

Secundo qd hō sine medio videbat deū ante peccatum eadem distū. **Triplici.**

Tercio qd cū cūcisio nō p̄ferebat gratiā ad bñ opandū nec virtutes ad augmentū sed solū ad peccata dimittere da valebat. eadē di. cap. Duo igit.

Quarto qd p̄nū ante octauū diem morientes in circū cū p̄bant. 7 qd cā necessitatis poterant ante circumci di. eadē di. ca. Si vero.

Quinto qd qdā sacra noue legis instituta sunt in reme diū tñ. vt m̄simonū. di. ij. c. j. Jam ad sacramēta.

Sexto qd baptizati baptismo iohis nō ponētes spem in illo. nō erant baptizādi baptismo xp̄i. di. ij. ca. vlti. **Hic** considerandū. vel aliter baptismo iohis cū impo sitione manuū equipollebat baptismo xp̄i. ita qd bapti zatus baptismo iohānis nō erat baptizandus.

Septimo qd deus potuit dare potentiā creature crea/ di 7 interius abluendi. i. peccata dimittendi. disti. v. c. vlti. hic q̄rit q̄ sit. **Vel** sic qd deus poterat dare p̄tāre alijs baptizādi interius 7 qd creatura potuerit suscipere 7 sibi qd de⁹ p̄tāre creandi creature cōicare 7 creare p̄ creaturā tanq̄ p̄ ministrū. disti. v.

Octauo qd scismatici. degradati. p̄tē ab ecclesia. here tici. ex cōicari. nō habēt potestātē p̄secrādi corpus x̄i sti. disti. xij. ca. **Illi** vero.

Nono qd bñū nō sumit vey corpus x̄i sti. 7 si videat disti. xij. ca. **Illud** etiam sane.

Decimo qd scientia discernendi vt notat habitū sciētē sit clāuis. dist. xij. ca. j.

Undecimo qd ep̄i symoniaci degradati nō possunt cō/ ferre ordines. dist. xxv. ca. de symoniacis.

Duodecimo qd scōs maritus alicuius mulieris inco/ gnite carnaliter a p̄mo sit bigamus p̄ cognitionē illi⁹. 7 p̄hibet. ab ordinib⁹. dist. xxvij. ca. vlti.

Decimotercio qd cognoscens fororē vxoris sue nō tene tur vxori perenti debitū reddere. di. xxij. c. de his.

Decimoquarto qd ille qd vxore viuente duxit aliam in aliena p̄tia qd redies ad p̄sciam vult eā dimittere 7 nō p̄t si cogit ab ecclesia remāere 7 debitū reddere qd sibi nō credit. dicit magister qd incipit excusari p̄ obedientiā 7 timorē. 7 tenet reddere debitū si perat. di. xxvij. c. vlti.

Decimoquinto qd peccata deleta nō patefiant alijs in iu dicto. di. xlij. ca. **Hic** querit vtz electis.

Determinatio p̄stus facta p̄ almā facultatē theolo/ gicā. Anno dñi. M. ccc. xvij. sup quibusdā supsti tionib⁹ nouiter exotis. **Prefatio.**

Uniuersis orthodoxe fidei zelatoribus Cancellarius eccle parisiē. 7 facultas the/ ologie in alma vniuersitate parisiē. matre nostra cū integro diuini cultus honore spem habere in dño. ac in vnitates 7 infanias falsas nō rel spicere. Ex antiquis laterib⁹ emergens nouiter erroz sēda colluio recogitare cōmonuit. qd plerūq̄ veritas catholica apud studiosos in sacr⁹ litteris apertissima est. qd ceteros later. nimirū cū hoc pp̄riū habeat omnis ars manifestā esse exercitat⁹ in ea. sic vt ex eis p̄surgat illa maxima. **Quilibet** in sua arte perito credendū est.

Hinc est orationū illud qd **Petro.** ad paulinū scribēs assumit. **De** medicorū est p̄mittūt medici. tractant fal bilita fabri. accedit ad hec in sacris litter⁹ aliud specia le qd nec experientia 7 sensu cōstant vt alie artes. nec p̄nt ab oculis cir cūuolutis nube vitioz facile dep̄hen di. **Accidit** enī eos malicia eoz. **Aut** siquidē ap̄ls qd p̄pter auariciā multi errauerūt a fide. p̄pterea nō irra tionabiliter idolorū fuitur ab eodē noiatur. ali⁹ p̄pter

ingratiudine qd cū cognouissent deū. nō sicut deū glo rificauerūt. in oēm idolatrie impietate (sicut idem cō/ memorat) corruerūt. **Porro** salomonē ad idola. 7 **Dy** donē ad magicas artes pertraxit dira cupido. **Alios** postremo misera timiditas tota ex crastino pendens in obseruatione superstitiosissimas impiasq̄ depulit. quēadmodū apud lucanum de filio pompeii magni. 7 apud hystoricos de plurimis notū est. **Ita** fit vt rece/ des peccator a deo declinet in vanitates 7 infanias fal sas 7 ad eū qd pater est mendaciū. tandē ipudenter palā qd apostatando se p̄uertat. **Sic** Saul a dño derelict⁹ phitonissam cui p̄us aduersabat cōsuluit. sic ochozias deo israel sp̄ero misit ad p̄sulendū deuz acharon. **Sic** deniq̄ eos omnes qd fide vel opere absq̄ deo hō sunt. vt a deo falso ludificent necesse est. **Hanc** igit nepha riam pestiferam moriferāq̄ infantiāz falsarū cuz suis heresibus abominationē plus solito nostra etate ceru nentes inualuisse. ne forte christianissimū regnū quod olim monstro creauit. 7 deo p̄tegentē carebit. inficere valeat tam horrende pietatis 7 pernitiosissime conta gionis monstrum. **Lupientes** toris conatibus obuia re. **Demores** insup nostre p̄fessionis. p̄q̄ legis zelo succensi paucos ad hanc re articulos. dānariotis cau terio (ne deinceps fallant incogniti) nō rare decreuim⁹ rememorantes inter cetera innumera dictū illud sapi entissimi doctoris augustini de superstitiosis obseruatio nibus. **Qd** q̄ talib⁹ credunt. aut ad eoz domū euntes. aut suis domib⁹ introducūt. aut interrogant. sciunt se fidem christianā 7 baptisimū p̄uaricasse. 7 paganum 7 apostatā. i. retroabeuntē 7 dei inimicū 7 rem dei grauf ter incurrisse. nisi ecclesiastica penitentia emendatus deo reconciliat. hec ille. **Neq̄** tñ intentio nostra est in aliquo derogare quibuscūq̄ licitis 7 veris traditioni bus sciētis 7 artib⁹ s̄ infanos errores atq̄ sacrilegos insipientiū 7 ferales ritus p̄ quāto fidem orthodoxaz 7 religionē xp̄ianā ledūt. **Præmunit.** inficiūt radicē q̄ntū p̄bas est nobis extirpare satagimus. 7 honorem suum sincerum relinquere veritati.

Est autē p̄mus articulus qd p̄ artes magicas 7 maleficia. 7 inuocationes nepharias querere fami liaritates 7 amicitias 7 auxilia demonū non sit idola/ tria. **Error.** **Quā** demon aduersarius p̄tinax 7 implica bilis dei 7 hoīs iudicat. nec est honoris vel dñij cui⁹ cūq̄ diuini vere seu p̄cipatiue vel ap̄tudināiter su sceptiuus. vt alie creature rōnales nō dānate nec in si gno ad placitum instituto vt sunt imagines 7 templa deus in ipsis adorat.

Scōs articulus qd dare vel offerre vel p̄mittere demo nib⁹ q̄lēcūq̄ re vt adipleat desiderū hoīs. aut honorē eoz aliqd osculari vel p̄orare nō sit idolatria. **Error.**

Tercius qd inire pactū cū demonib⁹ tacitū vel exp̄suz nō sit idolatria vel species idolatrie vel apostasia. **Er** roz. **Et** inredimus esse pactū implicitū in oī obfuaritōe superstitiosa. cuius effectus non debet a deo vel natura rōnabilr expectari.

Quartus qd conari p̄ artes magicas demones in lapidibus annulis speculis aut imaginib⁹ noīe eoz p̄secra tis vel porius excretis includere cogere 7 artare vel eas velle viuificare. nō sit idolatria. **Error.**

Quintus qd licitū est vti magicis artibus vel alijs quibuscūq̄ superstitiosis a deo 7 ecclesia p̄hibitis p̄ q̄cū cūq̄ bono fine. **Error.** quia sm ap̄lm nō sunt faciēda mala vt bona cūentant.

Sextus qd licitū sit aut etiam p̄mittendū maleficia ma

lesicis repellere. **Erroz.**

Septimus q̄ aliquis cū aliquo possit dispensare in q̄
cūq̄ casu vt talibus licite vtatur. **Erroz.**

Decimus q̄ artes magice ⁊ siles superstitiones ⁊ eaz ob
seruationes sint ab ecclia irracionabilr p̄hibite. **Erroz.**

Nonus q̄ deus p̄ artes magicas ⁊ maleficia inducat
p̄pellere demones suis inuocationibz obedire. **Erroz.**

Decim⁹ q̄ thurificatiōes ⁊ suffumigatiōes q̄ fiūt in ta
liū artū ⁊ maleficioz exercitio sint ad honorem dei ⁊ ei
placeāt. **Erroz.** ⁊ blasphemia. qm̄ deus alias nō puni
ret vel p̄hiberet.

Undecimus q̄ talibz ⁊ talr vt nō ē sacrificare seu imo
lare demonibz ⁊ ex p̄sequēti dānabilr idolatrare. **Erroz.**

Duodecimus q̄ verba sancta ⁊ orōnes q̄dā deuote. et
teiunia ⁊ balneationes ⁊ trineria corporalis in pueris ⁊
alijs. ⁊ missaz celebratio ⁊ alia opa de genere bonoz. q̄
fiūt p̄ exercendo h̄mōi artes excusant eas a malo ⁊ nō
potius accusent. **Erroz.** Nā p̄ talia sacre res imo ipse
deus in eucharistia demonibz temptat imolari. ⁊ hec p̄
curat demon. vel q̄ vult in hoc honorari similif altissi
mo. vel ad fraudes suas occultādas. vel vt simplices
illa queet facilius ⁊ dānabilius perdat.

Tredecimus q̄ sancti p̄phē ⁊ alij sancti p̄ tales artes
habuerūt suas p̄phetias ⁊ miracula fecerūt. aut demo
nes expulerūt. **Erroz.** ⁊ blasphemia.

Decimus quartus q̄ deus p̄ se imediare vel per bonos
angelos talia maleficia sanctis hominibz reuelauerit.
Erroz. ⁊ blasphemia.

Quindecimus q̄ possibile ē p̄ tales artes cogere libez
hoīs arbitriū ad volūtatem seu desiderū alterius. **Er
roz.** ⁊ hoc conari facere est impiū ⁊ nephariū.

Sedecim⁹ q̄ iō artes p̄fate bone sunt ⁊ a deo ⁊ q̄ eas lz
obſuare. q̄ p̄ eas q̄nq̄ vel sepe euent. sicut vtētes eis
q̄rūt vel p̄dicūt. vel q̄ bonū q̄nq̄ puenit ex eis. **Erroz.**

Decimus septimus q̄ p̄ tales artes demones veraciter
cogunt ⁊ compellunt. ⁊ nō potius ita se cogi fingunt
ad seducendos hoīes. **Erroz.**

Decimus octauus q̄ p̄ tales artes ⁊ ritus impios. per
sortilegia. p̄ carminationes ⁊ inuocationes demonū. p̄
quas dā inuultuatiōes ⁊ alia maleficia nullus vnq̄ effe
ctus ministerio demonū subsequat. **Erroz.** Nam talia
q̄nq̄ p̄mittit deus p̄tingere vt patuit in magis phara
onis ⁊ alibi pluries. Vel q̄ vtentes seu p̄fulescentes p̄
malā fidem ⁊ alia peccata nephāda dati sunt in repro
bū sensum. ⁊ demerent sic illud.

Decimus nonus q̄ boni angeli includant in lapidibz
p̄secrent imagines vl̄ vestimenta aut alia faciant que
in istis artibz p̄tinent. **Erroz.** ⁊ blasphemia.

Ticesimus q̄ sanguis ypupe vel edi vel alterius aīa/
lis. vel pergamēnū virgineū vel coriū leonis ⁊ similia
habeant efficacā ad cogendos vel repellendos demo
nes ministerio h̄mōi artū. **Erroz.**

Ticesimus primus q̄ imagines de cre plumbo vel au
ro vel de cera alba vel rubea vel alia materia baptisa
te exorcizate ⁊ p̄secrate seu potius execrare fm̄ p̄dictas
artes ⁊ sub certis diebz habeant virtutes mirabiles.
q̄ in libris talū artū recitant. **Erroz.** in fide ⁊ p̄bia na
turali ⁊ astronomia vera.

Ticesimus secundus q̄ vt talibus ⁊ fidē dare. nō sit ido
latria ⁊ infidelitas. **Erroz.**

Ticesimus tertius q̄ aliqui demones boni sint alij be
nigni alij oīa scītes. alij nec saluari nec dānati. **Erroz.**

Ticesimus quart⁹ q̄ suffumigatiōes q̄ fiūt in h̄mōi opa
tiōibus p̄crtū in spūs aut q̄ sint debite eis. **Erroz.**

Ticesimus quintus q̄ vnus demon sit rex oriētis ⁊ p̄ser
tim suo merito. ⁊ alius occidentis. alius septentrionis
alius meridiei. **Erroz.**

Ticesimus sextus q̄ intelligentia motū celi influit in
aīam rōnalem sicut corpus celi influit in corpus hūa
num. **Erroz.**

Ticesimus septimus q̄ cogitationes nostre intellectus
ales ⁊ volitiōes n̄re interiores imediare causent a celo
⁊ q̄ aliquaz traditionē magicā tales possint sciri. et
q̄ p̄ illā de eis certitudinalif iudicare sit licitū. **Erroz.**

Ticesimus octauus articulus q̄ p̄ q̄scūq̄ artes magi
cas possimus deuenire ad vīsiōnez diuine essentie vel
sanctoz spūritū. **Erroz.**

Acta sunt hec ⁊ post naturā crebrāq̄ inter nos ⁊ de
putatos nostros examinationē. p̄clusa in nostra p̄gre
gatione generali parisijs apud sc̄m̄ Marburinū de
mane sup̄ h̄ sp̄alif celebrata. anno dñi. M. ccc. xviij.
die. xix. mensis septēbris. In cui⁹ rei testimoniū sigillū
dicte facultatis p̄ntibus litis durimus apponendum.

Originale huius determinationis
est sigillatū magno sigillo facultat
is theologicę parisijs.

Sequūt ex p̄pta p̄ncipaliū articuloz tractatus cu
iusdā p̄tra errores fratris iohānis de montefono ordi
nis p̄dicatoz parisijs p̄demnatos.

Prefatio.

Apostolicis verbis edocti. parati sem
per ad satisfactiōē om̄i poscenti nos rōnez
de ea que in nobis est fide. ad tuitiōē eius
quā p̄fitemur orthodoxe. ⁊ vt rōnabilis q̄rā

dam erroz p̄demnatio parisijs nup̄ facta. ac iustifi
catio exorte sup̄ hoc cause ⁊ aduersantiū oīm quecūq̄
iniusta irrōnabilifq̄ p̄questio oblocutio ⁊ p̄ veratio
singulis innotescat. p̄ntem tractatū sub apostolice pe
tri sedis ⁊ sedentis in ea sūmi p̄tificis correxiōe dur
ximus cōpilandū. In quo vniuersis christifidelibus
q̄ ip̄m lecturi vel audituri sunt supplicamus affectu. vt
equo animo puraq̄ mētis acie p̄spiciant vniuersa no
biscū rē. Ad honore sancte ⁊ indiuidue trinitatis cui⁹
fidei causaz agimus p̄ntem tractatū aduersus errores
fratris iohānis de montefono ordinis fratru p̄dicato
rū nup̄ in parisijs studio cōdēnatos. ⁊ ex deliberatiōe
vniuersitatis studiū parisijs. ⁊ sp̄aliter doctoz bacca
larioz facultatis theologicę p̄posituz in tria capitula
distinguemus. In p̄mo ad fundandū p̄cessum fra
trū p̄tra dictuz fratru p̄ dictā facultatem theologicę. ac
etiam p̄cessum inde securuz corā dño ep̄o parisijs. ad
instantiā vniuersitatis p̄dicte declarabit q̄liter ad di
ctos ep̄m ⁊ facultatē theologicę p̄nter assertiones here
ticas vel in fide erroneas ⁊ p̄tra assertentes eas p̄sius
p̄dēnare. In secūdo declarabit ⁊ tā rōnibus q̄ auto
ritatibus sanctoz ⁊ doctoz p̄babif q̄ assertiōnes dicti
fratris p̄ cedulā dicte facultatis dicto dño ep̄o tradite
furūt rōnabiliter p̄dēnate. In tercio q̄ magister ac
p̄curator generalis ⁊ nōnulli dicti ordinis fratres cō
tra dictū ep̄m ⁊ sibi adherentes ad sedē apostolicā ap
pellauerūt. inter memoratas dicti fratris assertiōnes
vt p̄ferē dānatas aliquas ad sancti thome de aquino
p̄ntere doctrinā. quā asserūt p̄ ecclia approbatā. idco
declarabit doctrinā h̄mōi sancti thome nō sic approba
tam esse q̄ p̄pter eam oporteat antedictā p̄dēnatiōē
aut dicti ep̄i p̄cessum aliquatiter impedire.

Capitulū. j.

Circa primū principale est hec diuisio p̄mit-
tenda. q̄ diffinitio circa ea que sunt fidei. i. approbatio
veritatis alicuius tanq̄ catholice. vel reprobatio aut
dēnatio oppositē falsitatis tanq̄ hereticę aut in fide
erronee potest esse dupliciter. Uno mō scolastice et do-
ctrinaliter. Alio mō autoritative et iudicialiter. Et hic
scōs modus est duplex s̄m q̄ hec autoritas iudicialis
est bipartita. Una est simpliciter sup̄ma. Alia est inferi-
or et subordinata. **I**uxta hanc trimēbrē diuisionē q̄ cla-
ra est. sunt tres cōclusiones p̄ncipales declarande. et de
inde ex eis q̄dā alie subinferende. **P**rima erit de diffi-
nitione iudiciali et autoritativa sup̄ma. **S**cōda de infe-
riori et subordinata. **T**ercia de doctrinali et scolastica.

Et ipsarū p̄batio p̄ncipalr fundabit in iure diuino.
Prima igit̄ cōclusio est. **A**d sanctā sedē aplicam p̄inet
autoritate iudiciali sup̄ma circa ea que sunt fidei iudi-
cialiter diffinire. et hec p̄bat. q̄ ad illius tanq̄ ad sup̄-
mi iudicis autoritatē p̄inet i fide iudicialiter diffinire
cuius fides nūq̄ deficit. **S**ed sancte apostolice sedis
fides nūq̄ deficit. igit̄ r̄c. **M**aior est nota. sed minor
p̄bat. q̄ de hac sancta sede in p̄sona petri apostoli in
ea p̄sidentis dictū est. **P**eter rogauit p̄ te vt nō defici-
at fides tua. **L**uc. xxiij. p̄pter q̄d dicit **L**iprianus. xciij.
distin. **Q**ui r̄c.

Scōda cōclusio est q̄ ad ep̄os catholicos p̄inet auto-
ritate inferiori et subordinata circa ea q̄ sunt fidei iudi-
cialiter diffinire. **E**t hoc p̄bat. **Q**uia ad eos p̄inet iudi-
ciali autoritate inferiori et subordinata in fide diffini-
re ad quos p̄inet r̄similiter ecclesiam regere. **S**ed ad
ep̄os catholicos p̄inet secundū. igit̄ r̄ p̄mū. maior pa-
ter. q̄ ecclesie regimen maxime cernit fidē. et ideo cui
iure diuino cōmittit̄ ecclesiā regere. ei eodē iure cōmit-
tit̄ de fide cognoscere et iudicare. **S**ed minor p̄bat au-
toritate pauli. **A**ctu. xx. ca. vbi dicit. **A**tendite vobis
et vniuerso gregi in quo vos sp̄s sanctus posuit ep̄os ec-
clesiam regere dei. **U**n̄ patz q̄ iure diuino et autoritate
sp̄s sancti ep̄i positi sunt ad regimen ecclesie dei. **R**egi-
men autē imponit̄ iudicialē autoritatē. ergo sequit̄ q̄
ad eos p̄inet autoritate iudiciali inferiori et subordi-
ata et sup̄me autoritati subiecta ecclesiā regere et p̄ p̄ns d̄
fide cognoscere et in ea diffinire. **U**n̄ patz q̄ de tali re-
gimine ad fidem p̄tinere loquat̄ ap̄lus r̄c.

Tercia cōclusio est q̄ ad doctores theologos p̄inet de-
terminare doctrinali et scolastica circa ea q̄ sunt fidei
doctrinaliter diffinire ad quos p̄inet sacrā scripturaz
docere. et ea hereticas assertiones et in fide erroneas
reprobare ac veritates catholicas approbare. **S**ed ad
doctores theologos p̄inet secundū. igit̄ r̄ p̄mū. p̄batio-
nes minoris et maioris vide si vis in dicto tractatu.

Et p̄dictis cōclusionibz patz r̄nsio ad p̄ncipalē arti-
culum. s. q̄ ad ep̄m parisiē. et ad theologice facultatem
p̄inet assertiones hereticas aut in fide erroneas et p̄tra-
eas asserentes parisius dēnare. **Q**uia p̄secundā con-
clusionē patz q̄ hoc ad ep̄m p̄inet diffinendo iudicia-
liter. et p̄ terciā cōclusionē patet q̄ ad facultatē theolo-
gicam p̄inet diffinendo doctrinaliter. **S**ed adhuc
ad magis fundandū p̄positū tres alie cōclusiones ex p̄-
missis sunt subinferende.

Quarta igit̄ cōclusio est q̄ ad dictos ep̄m et facultatem
theologie p̄inet nō solum p̄iuncti sed et diuisim mōis
p̄dictis assertiones hereticas aut erroneas dēnare
Aicē tñ q̄nq̄ r̄onabiliter p̄suerit in h̄mōi dēnatiōe
p̄iunctim p̄cedere. **P**robationes dimittuntur hic cau-
sa b̄n̄uitatis.

Quinta cōclusio ad dictam facultatem theologie p̄tra-
certas p̄sonas scz contra singulares magistros et bac-
calarios eidem facultati iuratos. p̄tinet quādoq̄ nō
solum doctrinaliter sed etiā iudicialiter aliquo modo
assertiones hereticas aut erroneas dēnare. **E**t hec
cōclusio p̄bat ex triplici radice. **P**rima p̄batio funda-
tur ex p̄cessa eis potestate r̄c. **S**cōda p̄batio fundat̄
in obseruata cōsuetudine r̄c. **T**ercia eiusdem cōclusio-
nis p̄batio fundat̄ in publica vtilitate.

Sexta cōclusio est q̄ ad sup̄iorem iudicem p̄tinet p̄ces-
sum p̄ dictos ep̄m et facultatem theologie factum nec si-
ne magna et notabili causa fauorabiliter impedire. nec
approbationi p̄tra eos in causa fidei interiecte sine ma-
tura deliberatione et breuia in formatōe deferre. et hec
p̄batur. quia r̄c. **E**t p̄dictis cōclusionibz ad p̄positū
applicatis patet luce clarius iustificatio p̄cessus facti
contra dictum fratrem iohānem sicut p̄r̄ in singulis
articulis.

Primus igit̄ articulus est. q̄ cuz dictus frater in-
fra scriptos errores parisius in scolis publice dogma-
tizauerit. et coram facultate theologie eiuscatus p̄ de-
canum eiusdem facultatis monitus charitativē ip̄sos
corrigere recusauerit. p̄stās eos vsq̄ ad mortē velle
defendere. **D**icta facultas errores huius potuit et mer-
ito debuit doctrinaliter condemnare. **P**rima ps. s. q̄d
hoc potuit. patz r̄c.

Scōs articulus ē. q̄ dicta facultas theologie coassū-
ptis sibi mgr̄is aliisq̄ triū factatū vniuersitat̄ p̄ficiē-
dictos errores p̄us p̄ eos examinatos et doctrinalr dē-
natos. merito debuit d̄no ep̄o parisiē. tanq̄ iudici or-
dinario iudicialiter dēnūciare. et hoc clare patz ex secū-
da cōclusionē et eius p̄batione. sed adhuc r̄c.

Quāobrem p̄noiate facultat̄ theologie magistr̄i tri-
bus alijs facultatibus sibi coassumptis et coadiunctis
nunciauerūt ecclesie. **E**t quibus p̄r̄ triplex ratio de-
nūciationis p̄dicte. quam secreta et charitativa moni-
tio p̄cessit licet tamen hoc nō esset necesse sicut patet ex
doctrina sancti thome. ij. secunde. q. xxxij. arti. vj. vbi
docet q̄ peccata publica sunt publice arguenda iuxta
illud apostoli ad **T**hi. v. **P**eccantē coram omnibz ar-
gue vt ceteri timorem habeant. **P**ō intelligit̄ de pec-
catis publicis. vt **A**ug. dicit in libro de verbis d̄ni r̄c.

Tercius articulus ē. q̄ dicta facultas in scolis the-
ologicis et dictus ep̄us in locis sue diocef̄. p̄missor̄ er-
ror̄ dogmatizationem publicationē aut defensionem
finaliter inhibere potuerūt et debuerūt iudicialiter p̄-
hibere r̄c. **S**ed huic articulo opponunt̄ tria que po-
nit dictus frater in supplicatione sua seu querela d̄no
pape exposita. in q̄ fere tot sunt mendacia q̄t sunt v̄ba

Primū est quia alique cōclusionū suarū trahunt̄ ex
doctrina sancti thome. quā facultas theologie alia ex
p̄resse cōmendauit et d̄ns stephanus ep̄us parisiē.
per suas litteras approbauit. **S**ecūndum est. q̄ d̄ns
vbanus papa. v. p̄ eius bullā vniuersitati studiū theo-
losani scripsit et voluit eiusdem sancti doctrinam tanq̄
benedictam et catholicam sequi et teneri a christicolis
et studiosis. et eam p̄ v̄ribz ampliari. **T**ercū est
q̄ solius sedis apostolice est declarare damnare et ap-
probare. **U**nde postea concludit q̄ dictus d̄ns ep̄us
apponens falcem in messem summi pontificis dicitas
cōclusiones p̄nunciavit et decreuit falsas hereticas
et erroneas. **E**t causam subdit ibidem. quia ista q̄ tan-
gunt fidē sūt de maioribus ecclesie causis et que ad so-
lum summū pontificem. p̄ examinatione et decisione

deserri debent. **Ex** quibus sequi videt q nec episcop⁹
nec facultas pdicta conclusiones pdictas potuerit in
dicialiter damnare. nec earum dogmatizationem aut
publicationem vel defensionem finaliter cobibere. Ad il-
la autem facilliter respondet. Unde ad pmu respondet
vniuersitas in suis litteris patentibus. Nos inquit
millesies diximus et vt videmus non sufficit. qualiter
sancti thome doctrinam in dicta nostra pdemnatione
nequaquam reprobamus. sed hunc eiusque fautores doctri-
nam eius ad distortu fidei q absolu sensum adaptari-
res. aut vltra q fieri debet contra eiusdem doctoris do-
cumentu dilarantes pdemnamus. audacter asserim⁹.
et hec clare patebunt ex dicendis in secundo et tercio ca-
pitulis. vbi manifeste pbabitur q pdicte erronee con-
clusiones no trahunt ex doctrina sancti thome sed magis
prietant eidem. **Ad** secundum respondet q ex pdi-
cta bulla dñi vrbani vel ex pallegara littera dñi stepha-
ni episcopi aut alia quacumq littera autentica no potest
sufficentercludi q sancti thome doctrina sit in omni-
bus approbata. sicut clare ostendit in tercio capitulo
huius tractatus. **Ad** hoc adhiunt aliqui talem rō-
nem. **Ma** doctrina no potest sic esse in omnibus appro-
bata que multa trinet in fide erronea. **Sed** vt dicunt
pdicta sancti thome doctrina no solum in materia de
absoluta necessitate creature de qua pñentis prouerise
inferius in tribus vltimis conclusionibus tercij capitu-
li specialr tractabit. s; etiā in pluribus alijs multa cō-
tinet in fide erronea. quod declarant. **Nam** in pma p-
te summe. q. xlvij. arti. vlti. in responsione vltimari-
culi dicit. q no est possibile aliam terram esse q istam.
quia ois terra naturaliter ferret ad hoc mediū vbi cūq;
esset. et notū est q no loquit de potentia nature. **Ite**
in articulo vltimo dicit q impossibile est duos ange-
los esse vnius speciei. et q impossibile est esse plures al-
bedines separas a substantijs. que vident esse contra
articulu de omnipotentia dei et contra veritates creditas
circa sacramentū altaris. **Item** infra. q. lxxviii.
arti. iij. et vj. et in questionibus disputatis tenet articu-
lum de vnitare forme substantialis in hoie. qui est de
cimus quartus articulus qñte pñis de etian. eterno. dā-
natus p alexandru. **Item** ex hac opinione thome de
vnitare forme sicut dicit in glo. ockam in dialogo suo
conclusiones sequunt que in anglia fuerūt scandalosae. s;
q corpus christi no fuit idem numero viuū et mortuū.
et hoc concedit sanctus thomas in questionibus dispu-
tatis. q. xliij. qd no fuit simpliciter. **Unde** sequit vltra
q caro mortua nūq; fuit viua. et q copia sanctorum mor-
tuoꝝ nūq; fuerūt corpora serōꝝ viuētū. et id reliquie
corporū sanctorū nūq; fuerūt partes corporū viuētū
nec corpus christi quod fuit vulneratū in cruce iacuit
in sepulcro. que omnia sunt absurda. **Ex** quibus et
alijs pluribus erroribus contra quos qdaz doctores spe-
ciales composuerūt tractatus concludūt isti. q hmoi
doctrina no potest esse in omni approbata. nec hoc ob-
stat eius sanctitati vel canonisationi. quia no obstant
te glorioso martyrio Apriani ipse errauit in fide sicut
parz. iij. sententiaz. **Distin.** vi. et infra dicet. c. iij. **Vbi**
sanctitas vite no infert sanctitatem doctrine. sicut p3 de
papia martyre q fuit patronus secte heretice. **Unde**
ex his oib; inferūt q pdicta approbatio vrbani qñti no
est huius doctrine approbatio vniuersalis sed tanq; do-
ctrine vtilis et in multis pbabilis. sicut doctrina pape
magistraliter dicta sola habet autoritatem magistralem
sicut dñs Innocētius. iij. de suo apparatu testatus ē.

Sed de hac materia copiosius infra dicet in tribus pri-
mis conclusionibus tercij capituli. et ideo breuius ptransi-
mus. **Ad** terciu obiectū rñdet pmo q nec facultas et.

Capitulu. ij.

Circa secundū principale in quo declarandū
est q assertiones dicti fratris p cedulā theologie facul-
tatis dicto dño epo traditaz fuerūt rōnabiliter pdēna-
te. **Premittendū** est vnu pambulū generale qd in aliq;
bus dictaz assertionū et eaz pdemnatione est necessa-
rio pnotandū vitz q licz aliqua ppositio vel assertio
possit habere aliquē sensum verum. tñ pōt rōnabiliter
condemari tanq; reuocanda. ppter aliū sensum falsū
in ea vel in eius pbarione intellectu. **Et** hec suppositio
pbat tam rōnib; q; autoritatib; sanctorū doctorū et spe-
cialiter ex dictis sancti thome de aquino. vt ps aduer-
sa et. **Quarto** pbat suppositio pmissa et singulariter de-
claranda est per exemplū sum pñū ex doctrina ecclesie.
Nam p eccliam nonnunq; assertio ambigua habens ali-
quē sensum catholicū est damnata. imo qñq; assertio/
nes contradictione fm vocem p eam sunt damnate. et
ideo altera eaz vel vltraq; aliq; habet sensum catho-
licum. **Et** ecce exemplū manifestum. **Nam** **Itē** in li-
bro ethimo. cap. ix. libro. viij. et habetur. xliij. q. iij. ca-
quidam autē. aperte insinuat q vtraq; istarum. deus
creat mala. deus no creat mala est heresis pdemata.
Unde et assertores vtriusq; reputat hereticos dictos
Aoliciani a qdam colico noiar. q dicit deū no facere
mala. ptra illud qd scriptū est. **Ego** deus creans mala
floriani a floziano q econtrario dicit deū creasse ma-
la ptra illud quod scriptū est. **fecit** deus omnia bona.

Ex quibus colligit q vtraq; istarū est heresis pdem-
nata. et tamen ista assertio. de⁹ creat mala. habet aliquē
sensem catholicum scz istum. deus creat mala pen- et
similiter ista. deus no creat mala. habet sensum catho-
licum scz istum. deus no creat mala culpe et.

Hac igit suppositione pambula. sic firmiter stabl-
lita singulariter declarandū est. q assertiones dicti fra-
tris fuerunt rōnabiliter condemnate.

Prima igit ppositio sua fuit. **Ma**ior est vniū hyposta-
tica in christo q vniū triū psonaz in essentia increata.
Secūda. possibile est esse aliquā creaturam puram in
puris naturalib; que ita possit sibi et homini mereri st
cut anima christi pcurrente gratia habituali. no est ta-
men aliqua possibilis que tam cōuenienter pgruenter
et sufficienter hoiem possit redimere et saluare sicut xps
Et ista pdemnat reuocanda tanq; falsa et male sonās
et erronea ad intellectum pbarionis sue vitz de gratia
anime xpi quo ad pma eius prem.

Tercia aliqua pura creatura rationalis potest in pu-
ris naturalib; beatifice dei essentiaz intueri. et hanc di-
cit patere de creatura pdicta. **Et** ista pdemnat reuocā-
da alias parisijs damnata tanq; erronea in fide.

Quarta. aliqua pura creatura est possibilis pfectior
anima christi in merēdo pura gratia anime christi. **Et**
hec damnat reuocanda tanq; falsa erronea absurda in
theologia et pbia. et theologicē doctrine irritiua. **Ad**di-
dit huic ppositioni istam verificationem. et si no quo
ad quantitatem meriti tamen quo ad modū merendi. et
hec omnia eidem pdesse no possunt.

Quinta. videtur mihi q talis creatura si ponere⁹ esse
simpliciter genus. **Et** hec cōdemnat reuocanda sicut
imediate pcedens.

Sexta. ponere aliquod creatum vel aliqua creatura esse
simpliciter et absolute necesse est no esse contra fidem.

Et hec demnat reuocanda tanq̄ falsa z male sonās in fide fm̄ cōmunem modum theologorum.

Septima necesse ē nō repugnat eē causatū. Et hec cō demnat reuocanda tanq̄ falsa z erronea in fide.

Octaua magis est cōsonū fidei ponere aliqd̄ citra p̄mum eē absolute z simplr̄ necesse nequaq̄s ponere ip̄sum sine aliqua additione eē necesse eē. Et hec condē nat reuocāda tanq̄ falsa z erronea p̄pter falsam ipli/ cationē z erroneā comparationis quā includit q̄ aliq̄ rem creatam esse necesse eē scz sine aliqua additōe ē cō sonū sacre scripture z p̄ n̄s aliqd̄ creatū ē increatum qd̄ contradictionem includit.

Nona asserere aliquid fo: e verū qd̄ est cōtra sacram scripturā est exp̄ssive contra fidē. Et hec cōdemnat reuocanda tanq̄ falsa z iniuriōsa sanctis z doctoribz si eā intelligat vlr̄ pur in p̄batiōe ei⁹ videt̄ p̄ndere.

Decima nō oēm hominē p̄ter xp̄m cōtraxisse ab adam p̄c̄m originale est exp̄sse contra fidē. Et hec damnat reuocanda tanq̄ falsa scandalosa z p̄iarū aurium of/ fensiuā z p̄sumptuose asserita. nō obstante p̄babilitate questionis. vtruz beata virgo fuerit in p̄c̄o originali concepta zc̄.

Undecima beatā mariā virginē z dei genitricē nō cō traxisse p̄c̄m originale ē exp̄sse zra fidē. Et hec cōdē/ nat reuocanda tanq̄ falsa scandalosa p̄sumptuose as/ serra z p̄iarū aurium offensiuā.

Duodecima n̄m est cōtra sacra scripturā vnū hominē eē exemptum a p̄c̄o originali p̄ter xp̄m sicut si decēz hoies ponerent̄ exempti. Et hec cōdemnat sicut p̄cede/ dens reuocanda tanq̄ falsa scandalosa p̄sumptuose as/ serra z p̄iarū aurium offensiuā.

Tredecima magis est exp̄sse cōtra scripturā sacra be/ aram virginem nō esse cōceptā in p̄c̄o originali q̄ as/ serere ip̄am simul fuisse beatā z viatricē ab instanti sue conceptionis vel sanctificationis. Et postq̄ p̄ba nit correlariū. dicit q̄ pari modo videt̄ dici q̄ maḡ est exp̄ssum ip̄am vnitā fuisse hypostatice. z hoc idem in consistorio z in scripto suo corā iudicibz retractauit.

Hec aut̄ p̄positio cōdemnat sicut p̄cedens reuocāda tanq̄ falsa scandalosa p̄sumptuose asserita z p̄iarū au/ rium offensiuā. z merito potuisset rigoziosius cōdem/ nari. quia nulla p̄cedentiū ē ita temeraria.

Quartadecima z vltima. In expositione sacre scrip̄tu re siue declarando p̄ ecclesiam siue p̄ doctores siue ex/ cipiendo per quēcūq̄ de sacra scriptura z nō aliunde trabenda est determinatio declaratio siue exceptio si cut in gr̄matica cōtra regulas ponit̄ in eodē exceptio rep̄it. Et hec cōdemnat reuocanda tanq̄ falsa z erro/ nea si intelligat q̄ exceptio vel expositio sit trabenda exp̄sse. z explicite ex scriptura sacra z nō aliunde pur videt̄ p̄ndere. aliter nō esset ad p̄positū suū. **Daz** p̄positionū improbatōes diffuse z pulcerrime ponū tur in dicto tractatu.

Capitulum. iij.

Circa tertium principale in quo declaran/ dum est q̄ doctrina sancti thome nō est sic approbata q̄ p̄pter eam oportet ante dictā condemnationē aut̄ di/ cti ep̄i p̄cessum aliquāliter impedire. p̄mittenda est hec diuisio. q̄ aliquā doctrinam esse p̄ ecclesiā appro/ batam potest tripliciter intelligi. Uno modo q̄ talis doctrina sit p̄ ecclesiam tanq̄ vtilis z in fide p̄babilis acceptata z tanq̄ tales inter scolasticos diuulgata. Secundo modo q̄ talis doctrina sit sic approbata q̄

oportet credere q̄ ipsa sit in om̄i sui p̄te vera.

Tertio modo sic vt ipsa sit sic sit approbata vt oportet credere q̄ ipsa in nulla sui p̄te sit in fide erronea vel he/ retica. Nam multa sunt falsa que nō p̄tinent ad fides que t̄nō inducūt errorem cōdemnabilem z in talibus nō cadit heresis. quia heresis importat corruptionē fidei christiane. In talibz aut̄ falsitas aut error ad cor/ ruptionē fidei christiane nō p̄tinet. vt dicit sanct⁹ tho/ mas. ij. sc̄de. q. de heresi. ar. ij. Et ideo patet q̄ appro/ batio alicui⁹ doctrine secundo modo maior ē approba/ tione alicui⁹ tertio modo. Primus aut̄ modus appro/ bationis multū differt a duobz alijs. quia multe sunt doctrine illo primo modo approbare que cōtinent nō solum falsa imo etiā quedam in fide erronea vt inferi/ us patebit. Cū primus mod⁹ approbationis cōis ē multis doctrinis seu libris vel tractatibz sanctorum z doctorū. sed secundus z tertius valde paucis scriptis cōueniunt. s. soli doctrine scripture sacre z vniuersalis ecclesie vt quidā dicit sicut apparebit ex dicendis z ideo vterq̄ ipsozū maior est primo. Quilibet autem p̄dictorum modorum pōt subdiuidi. quia talis appro/ batio alicui⁹ doctrine pōt eē exp̄ssa vel tacita. Exp̄ssa quidem p̄ scripturā autenticā sicut p̄ autoritatē scri/ pturę diuine. vel constitutionē ecclesie vel bullā apo/ stolicam aut aliam litteram autenticam alicui⁹ p̄sone vel collegij in hoc p̄tatem h̄ntis. Et sic exp̄sse approba/ ta ē doctrina scripture sacre noui z v. testa. generalitū cōcilioz. ep̄laz decretaliū. z quorūdā opusculoz sc̄o/ rū patrū. sicut p̄ter ex decreto Helasij pape. xv. di. ca/ sc̄a romana. Tacita vero pōt esse alicui⁹ doctrine ap/ probatio p̄ tollerantiā seu p̄missionē ecclesie. z sic multe sunt doctrine approbate nō solum sanctorū patrū. sed etiam quorūdam doctorū z magistrorū qui scripserūt summas z lecturas diuersas z in quibusdā inter se ad uersas tam in theologia q̄ in iure canonico. sicut p̄ter de multis doctoribus vniuersitatis parisiē. z alioz studiorū. Et hec tacita eozū approbatio habet impli/ cite ex p̄allegato decreto Helasij pape vbi dicitur.

Opuscula atq̄ tractatus omnium patrū orthodoxorū qui in nullo a sancto romane ecclesie consortio deuia uerunt nec ab eius p̄dicatione seiuuncti sunt. legēda de/ cernimus. Unde q̄ hic generaliter omnium illoz ma/ gistrozū vel doctorū qui huiusmodi sunt approba/ ta tacita. s. z implicita licet nō explicita. sed de opuscu/ lis eozū diligenter seruandum est quod ibidem seq̄/ tur. q̄ cum hec ad catholicorū manus aduenerint. be/ arū apostoli pauli sententiā p̄cedat. omnia probare quod bonū est tenere.

Iuxta primam diuisionē de clarandē sunt tres principales conclusionēs circa ap/ probationē doctrine sancti thome. deinde alie tres speciales circa doctrinā eius de absoluta necessitate creature. Prima igit̄ conclusio est. Doctrina sc̄i tho/ me in opusculis suis theologicis contenta primo mo/ do est per ecclesiam approbata z tanq̄ vtilis z proba/ bilis diuulgata. z hec p̄bat quia zc̄.

Secunda conclusio est. Predicta sancti thome do/ ctrina non est secundo modo per ecclesiam approbata sic scz q̄ oportet credere q̄ ipsa in omni sui p̄te sit va/ ra. z hec probat quia zc̄.

Tertia conclusio. Prefata sancti thome doctrina nō est tertio modo predicto per ecclesiam approbata sic sc̄it̄ q̄ oportet credere q̄ ipsa in nulla sui parte sit in fide erronea vel heretica. et hec conclusio probatur quia zc̄.

Et hec conclusio probatur quia zc̄.

Secundo pncipa lr. pbat tertia cōclusio. quia de illa nō oportet credere doctrina q̄ ipsa in nulla sui pte sit in fide erronea vel heretica in qua quidē cōtinent multe contrarietates et repugnātie. etiā in materia ad fides p̄tinēte. s̄z multe h̄mōi repugnātie et cōtrarietates cōtinent in doctrina sancti thome. igit̄ r̄. Maior ē nota s̄z minor pbat. et de multis exēplis breuitatis causa pauca ponentur.

Primū exēplū ē q̄ p̄mo sniārū dist. xj. arti. iij. tenet sc̄us thomas q̄ pater et filii p̄nt dici duos spiratores sicut spirātes. In p̄ma vero pte sūme sue. q. xxvj. ar. vlti. dicit q̄ sunt vn̄ spiratores et nō duo. et t̄n̄ hec materia multū ad fidē p̄tinet. cum in cōcilio lugdunē. sub Gregorio. r̄. celebrato fuerit diffinitū q̄ sp̄s sc̄us a patre et filio nō duab⁹ spiratōib⁹ s̄z vnica spiratōe p̄cedit. sicut p̄z in ca. fidei. extra de sūma tri. et fi. ca. li. vj. Secundū exemplum est quia in secundo sententiarū di. j. dicit q̄ creatio instrumentaliter cōmunicari potuit creature. sustinens in hoc opinionem maḡi li. iij. dist. v. in qua t̄n̄ ab alijs doctoribus cōter nō tenetur. In p̄ma vero parte summe. q. xlv. ar. v. dicit q̄ non et idem dicit in secundo cōtra gentiles. ca. xj. et in questione de veritate.

Tertium exemplum potest poni quia in secundo sententiarum et similiter in quarto tenet q̄ omnis homo p̄ter christū cōcipit in p̄tō originali. et in primo tenet q̄ beata virgo nō fuit cōcepta in p̄tō originali sicut supra dictum est. et t̄n̄ ps aduersa cōtra quā agimus asserit secundū exp̄sse esse imo exp̄ssissime cōtra fidem. et iō h̄z cedere q̄ doctrina sancti thome in hac pte est in fide erronea.

Quartū exemplū quia in tertio sniārū. di. vj. q. ij. ar. ij. dicit q̄ prima opinio ibi posita a maḡo nō est heretica licet sit falsa s̄z filii dei assumpsit hōiem ex humana carne et aīa rōnali cōstitutū. et ille homo cepit eē de us et deus cepit esse hō ille. In tertia vero pte summe. q. ij. ar. iij. in fine dicit q̄ ē heretica et cōnata in cōcilio. Quintū exemplum ē quia in quarto sententiarū dist. xxxvij. ar. iij. in solutione tertij argumēti dicit q̄ papa p̄t dispensare in voto continentie. et in secunda secūde. q. lxxxvij. ar. xj. dicit q̄ nō allegans decretalem. Lū ad monasteriū. extra de sta. mona. vbi in fine illi⁹ decretalis dicit q̄ abdicatio p̄prietatis sicut et custodia castitatis adeo est annexa regule monachali vt cōtra eam nec summ⁹ pontifex possit indulgere. S̄z hec secunda opinio videt̄ eē erronea in fide cū sit cōtra obseruantia ecclesie que in tali voto quib⁹ dispensauit. sicut ostendit dñs Durandus in. iij.

Sextū exemplū generale quod sumit a quodā tractatu sancti thome de concordia quorundam dictōrū suorum inter se discordantiū. qui incipit. Pertransibunt plurimi et multiplex erit scientia vbi multa diuersa et aduersa que in doctrina sua continent corrigi et exponit. Et quia verisimile ē q̄ tūc non omnia h̄mōi sibi occurrerūt. ideo in fine prologi sui supplicat librorū suorum lectoribus ita dicens. Si quis aliquid inuenierit nō concordanter si nō sit manifesta causa dicendi ex q̄ fm̄ Hilariū accipienda est intelligentia dictōrū. discretiorem et magis exercitatū consulat. Si vero non fuerit inuentū quō vtrūq̄ stare possit id illorū eligat quō magis consonū veritati iudicauerit. alterum vero nos ipsi reuocemus si talis discordia nobis occurrerit. Ex quo dicto correlarie sequit̄. q̄ si in doctrina sc̄i thome aliqua assertio resp̄ret que esset heretica aut in

fide erronea. nō p̄pter hoc sequerēt q̄ asserens fuisset hereticus. q̄. s̄. eam p̄naciter nō asseruisset cū ad reuocationem humiliter se offerat. Si em̄ beatus Ciprianus et beatus Hiero. licet erroneas opiniones vel hereticas scripserint quas reuocasse nō legunt̄ vt infra dicitur. quia t̄n̄ eas p̄naciter nō defenderunt. non sunt heretici iudicandi r̄. Et p̄pter hoc solū q̄ heresim reuocet verbo vel scripto nō esset post mortem de heresi accusandus nisi p̄bati posset q̄ talem heresim p̄tinaciter tenuisset. Et hoc patet ex dictis sancti thome in. ij. q. de heresi. ar. ij. in solutione ad tertium argumētum vbi allegat Aug. r̄. iij. q. iij. dicentē. Si q̄ sententiam suā quis falsam atq̄ puerfam nulla p̄nacitiam mositate defendunt. querūt aut tacita sollicitudine veritatem corrigi parati cū inuenierint nequaquā sunt in hereticos cōputandi. Unde concludit q̄ si aliqui doctores dissensisse vident in vel cōtra ea quorū nihil interest ad fidē vel etiā in quibusdā ad fidem p̄tinentibus que nōdū erant p̄ ecclesiam determinata nō est vitiosus heresis. postq̄ aut essent determinata autoritate ecclesie vniuersalis. si quis tali determinationi p̄naciter resisteret vel repugnaret. heretic⁹ esse sentaret. Et hec dicit sanctus thomas p̄pter dissentionē que fuit inter Hiero. et Aug. circa cessationem legalium.

Et quibus omnibus satis patet q̄ idē sanctus thomas qui Aug. et in regula et in doctrina sequitur sicut magistrum discipulus. dicere potuit et debuit cur eadem augustino errare potero sed hereticus non ero. quia nō oportet credere q̄ doctrina sua in nulla sui pte fuerit heretica vel in fide erronea s̄z ipse nō fuerit hereticus. Tertio pbat eadem conclusio q̄ si oporteat dicere q̄ h̄mōi doctrina in nulla sui pte sit in fide erronea vel heretica. hoc maxime esset quia ipsa est p̄ ecclesiam approbata. Sed aliqua est doctrina multo magis approbata q̄ doctrina sancti thome. que t̄n̄ in aliqua sui pte est heretica vel erronea in fide. igitur hoc etiam si ne vlla temeritate dici poterit de doctrina sc̄i Iob. me nō obstante ei⁹ approbatōe. p̄na est clara et maior nota. q̄ illi fundamento innitit ps aduersa. Sed minor pbat p̄ multa exempla. Et vt a maioribus ad minora p̄cedat.

Primū exēplū ponitur de doctrina beati petri ap̄li quā nulli dubiū eē magis approbatā q̄ doctrina beati pauli. p̄ oib⁹ ad fidē p̄tinentibus que verbo vel facto docuit constat q̄ h̄mōi doctrine in aliqua sui pte fuit in fide erronea. s̄. in illa parte in qua paulus ap̄s eū reprehendit. de qua reprehensione dicitur ad Gal. ij. ca. Hum autē venisset cephas antiochiam in faciem ei restitit. quia reprehensibilis erat. et cām reprehensionis ipsius et aliorum p̄ eius doctrinam errantiū subdit. q̄ certe nō recte ambulabat ad veritatem euangelij. Et sic p̄z q̄ errabat contra veritatem euangelij. quia eius doctrina erat in hoc in fide erronea. T̄n̄ etiā patet q̄ in errore fidei. minor reprehendere p̄t quātūlibet maiorem. cum paulus sic reprehenderit petrum p̄ncipē ap̄lo rum. et ideo non debet mirū nec temerariū iudicari si minores doctores reprehenderent sanctum thomā vbi ostenderūt eum errasse in materia fidei.

Secundum exemplū est de doctrina sancti Cipriani qui inter doctores approbatos primus notat̄ in decreto Gelasij pape. xv. di. c. sancta romana. et t̄n̄ eius doctrina in aliquibus fuit erronea. Unde de baptismo paruulorū eundem reprehendit Aug. de conse. di. iij. c. quō. et merito erat reprehendendus licz esset sanctus

martyr et insignis sicut ponif. xxxij. distic. cap. porro.
Rephensibilis aut erat quia scz baptisma hereticorum
lauacrum diaboli appellabatur. **Uñ Aug.** li. ij. q. quenda
donatista de scripturis Libiani dicit sic. **Qd** in eis
diuinarum scripturarum auctoritati congruit cu laude eius
accipio. qd aut no congruit cu pace ei? respuo. et infra.
Uñ huius laude assequi no valeo. ei? multis litteris mea
scripta no coparo. ei? ingenium diligo. eius laude dele
ctor. ei? charitatem miror. ei? martyrium veneror. **Hoc**
q aliter sapuit no accipio. quia ecclesia non accipit p
qua sanguinem fudit.

Tertium exemplum est de doctrina beati Hiero. que in p/
dicto decreto Belasij inter approbatos doctores nu/
merat. **Uñ** eloquium vt **Aug.** de eo ait contra Julia
num. ab oriente in occidentes instar solis refulget. ac
etiã inam defert ecclesia vt sacre scripture testimonium
pcceteris interpretibus ei? translatione suscipiat. et in
cõstat q ei? doctrina in aliqua sui pre cõceditur fuisse
erronea etiã in his que ad fidem et doctrinam apostoli/
cam pertinere noscunt. **Naz** sicut habet in decretis. xxxij
di. circa doctrinam beati Pauli apli dicentis. oportet
epm esse vni? vxoris virum et non pluriu? **Hier.** et **Augu.**
cõtrarias sententias protulerunt. **Hinc** est q glosa in pdicta di
stin. c. j. dicit q male sentit hic **Hier.** **Aug.** eum corri
git in primo. **At** etiam sancti sicut piz in eoz eplis
vt recitat glosa ad Gal. ij. c. de rephensioe q? **Paulus**
dicit **Petrus** aplm esse rephensibile. cõtrariu? sentiebant
vt supra tacuim. et ideo alter eorum circa veritatẽ enage
lij erroneã opinionẽ tenebat. **De Aug.** etiam et alijs
pluribus approbatis doctoribus simile posset ostendi.

Quartum exemplum est de doctrina seu cõpilatione ma/
gistri sententiarum que in studijs generalibus et quibus ex mã
dato aplice publice tanq? approbata et auctentica legitur
et in ea aliqua cõtinent in fide erronea sicut est illa
opinio quã tenet in. ij. di. xxij. q. christ? in triduo sue
mortis fuit hõ. et quedã alie in qbus cõter reprobat. hoc
tamen non obstante videt q eius doctrina sit magis
auctentica q doctrina sancti thome.

Quintum exemplum est de doctrina seu cõpilatione de/
creti **Gratiani** que a doctoribus decretorum tanq? appro
bata et auctentica legitur. et a qua et no a lectura decretali
um doctores decretorum et no doctores decretalium no/
minant et in illa doctrina in aliqua sui pre est erronea
in fide sicut p. xxxij. q. iij. c. s. obij. c. vbi narrat **Gra**
tianus q tpe regis achab fuerit missi duo. quinquage
narij ad beliam qui dixerunt ei. hõ dei rex israel vocat re.
qd est heresis explicita quia cõtraria veritas est explicite
approbata. q hoc accidit tẽpe **Ochozie** mortuo rege
Achab. sicut expresse in sacra scriptura reperit. iij. Reg.
j. c. **Uñ** si **Gratianus** pñaciter ei adhesisset fuisset ma
nifestus heretic? sed no fuit heretic? q non pñaciter
sed in aduertenter illud dixit. vnde sup illo passu di/
cit glosa q ipse pfundit historiã. no em achab misit il
los quinquagenarios sed rex ochozias. nec etiam il
lud contigit tpe achab sed sub ochozia. **In** pluribus
etiã alijs glosa reprobat **Gratianum** sicut par. xj. q. iij.
ea. euidenter itaq. et. xij. q. j. c. j. et alijs q pluribus lo
cis. **At** dicunt aliqui ppter hoc q multis licet negare
glosas decretorum et decretalium cum glosa apte negat te
xtum. **Et** cõsimiliter dicunt aliqui de glosis ordina/
rijs bible. que tamẽ vident esse maioris auctoritatis q
doctrina sancti thome cu allegant auctoritatie. **Se**
xtum exemplum potest poni de quibusdã doctoribus qui
no sunt sancti canonisati sicut venerabilis **Ansel-**

cantuariensis archiepiscopus. **Dugo** de sancto victore et qui/
dam alij quorum dicta vel scripta in aliquibus recipiuntur
erronea. et tamẽ eorum doctrina no minus videt esse
auctentica q doctrina sancti thome. cu ipsi cõmuniter
in actibus scolasticis scientificis allegant auctoritatie
nec solent negari. sed eorum dicta reuerenter glosari et ex
poni. qd tamen scolastici nodũ consueuerunt facere de
dictis sancti thome. et ideo psumptuosum videtur ei?
doctrinã sup illos et alios doctores sic extollere q no
liceat credere aut asserere ipm in fide errasse sicut et alij
errauerunt. **Nec** obstat eius canonizatio quã aliqui
p magno colore pretendunt.

Et quibus omnibus videt q dicere scilicet thomã in ali/
qua pte doctrine sue errasse in fide. nec obuiat seu de/
rogat canonizationi sue nec approbationi doctrine sue
theologicę. sicut hoc idem dicere de alijs sanctis et pre
cipuis doctoribus no derogat canonizationi nec ap/
probationi eorum. **Nã** ecclesia sicut canonizando aliquẽ
scilicet no p hoc approbat oia ei? facta ita a probando ei?
doctrinã no p hoc approbat oia eius dicta vel scripta
sed solum illa que per auctorem ipm no sunt retractata
nec p alium rationabiliter sunt correctata aut merito tã
q veritati contraria corrigenda iuxta supius allega/
tam apli sententiã. oia pbate qd bonũ est tenere. **Sic**
igitur ecclesiam approbat aliqua doctrina. non tamen
quo ad omnia sed quo ad illa que sunt veritati conso/
na. sicut piz de doctrina origenis de qua dicit **Belas**
sius papa. xv. di. c. sancta romana. qd origenis non/
nulla opuscula que vir beatissimus **Hier.** no repu/
diat legenda suscipimus reliqua autẽ cu auctore suo di
cimus esse renuenda. **Et** omnibus igitur predictis clare
patet tertia conclusio principalis etc.

Quarta conclusio est. **Doctrina** sancti **Thome** li. ij.
sum. sue contra gentiles. capitulo. xix. de rez creataz
necessitate absoluta. est de virtute sermonis falsa et mul
tum impropria. **Et** hec conclusio patet quia illud ca/
pitulum intitulat qualiter in rebus creatis esse potest ne
cessitas absoluta. et est principalis conclusio capituli
q sunt quedam in rebus creatis que simpliciter et ab
solute necesse est esse. et alique que sunt cõtingentia esse.
Sed q ista locutio sit de virtute sermonis falsa et mul
tum impropria. hoc probat etc.

Quinta conclusio. **Predicta** sancti thome doctrina
fm quosdã est in fide erronea seu in aliqua sui pte de
hmoi errore suspecta. **Et** in hac conclusione no asseri
tur sed solum recitatie loquimur. **Dicunt** enim ali/
qui q ista doctrina multos errores continet.

Primus est quia ponit aliquid a deo esse necesse esse
qd videt extra sacra scripturã et intentionẽ scõz. qz ne
cesse esse pñu nomẽ dei. et videt esse intentio sacre sepru
re. **Pro.** ij. c. vbi moysi interrogati domino. **Si** dix
runt mihi quod est nomẽ eius qd dicã eis. **Dixit** dñs
ad moysen. ego sum q sum. sic dices filijs israel qd est mi
sit me ad vos. **Sup** quo hõ dicit glo. etc.

Secundus error vt isti dicunt est in pncipali fundamẽto p
dicte positiois quod est istud. **Sunt** in qd quedã in rebz
creatis que simplr et absolute necesse est esse. **Illas** enim
res simplr et absolute necesse est esse in qbus no est ptas ad n
esse. **Quedã** autẽ res sic sunt a deo in esse. pducte vt i eis
naturaliter sit potentia ad non esse. quod quidem cõ
tingit ex hoc q materia in eis est in potẽtia ad aliã for
mã. **Ille** igitur res in qbus vel no est materia vel sic no est po
tẽtia ad aliã formã. n hnt potẽtia ad non esse. eas igitur
simplr et absolute necesse est esse. hã utz circa mediũ capi

tuli magis explicat dicens. q. q. materia fm q. e in ei⁹
potentia e ex ordine materie. necessario res aliq. corru
pibiles erit sicut aial qd ex contrarijs copositu e. q.
eius materia contrarij e susceptiva. forma aut fm id
qd e actus e p eam res existunt actu. vñ ea ipa pue
nit necessitas ad esse in qbusda. qd contingit q. res il
le sunt forme no in materia. sic no est in eis potentia
ad no esse sicut est de substantijs separatis. vel q. forme
reru sua pfectione adequat tota potentia materie. vt
sic no remaneat poteria ad illa forma nec p. nns ad no
esse. sicut est in corpibus celestibus. Hoc est igitur
principale fundamentu positionis sancti Thomae qd
videt multipliciter erroneum. primo quia zc.
Tertius principalis error predicte positionis esse vt
datur. q. dicit q. p hoc qd d. deū pdurisse res p volun
tatem no p necessitatem. no tollit qn voluerit aliquas
res esse que de necessitate sint. r aliquas que sint con
tingenter. ad hoc q. sit in rebus diuersitas ordinata.
Nihil igit. phibet res quasda diuina voluntate pdu
ctas necessarias esse. Et cosequenter hec declarando
subdit. esse necesse simplr no repugnat ad rōnem esse
creati. Nihil em habet aliquid necesse ee. qd tñ sue ne
cessitatis cam habet. sicut conclusiones demonstrati
onum. Nihil igit. phibet quasda res sic esse. pductas
a deo vt in eas esse sit necesse simplr. rareru postea ibi
dem altā rōne cōcludit. sic igit aliqua creatura de ne
cessitate habet ee. Ex quibus clare patet q. no solū
concedit quasdam res diuina voluntate pductas ne
cessarias esse vel eas necesse ee. sed etiā concludit q. q.
dam de necessitate sunt r q. eas esse est necesse simplr
r de necessitate hnt esse. mō hoc repugnat libertati di
uine voluntatis qd arguit sic. q. ista pna e bona. de
vult creaturā esse. ergo creatura est. r contra. r p cō
sequens si aūs libere r volūtarie verificat de aliqua
creatura. nns cosequenter verificat de eadem. quia si
deus libere r contingenter vult quālibet creaturā esse
sequit q. quelibet creatura est cōtingenter r nulla e de
necessitate. vñ etiā ex opposito sumit oppositū. q. zc.
Quart⁹ error hui⁹ doctrine esse dicit in quadam rati
one que ibidē sequit que dicit. q. q. ro aliq. magis di
stat ab eo qd p seipm e ens. s. a deo. tanto magis pro
pinq. quū est ad no esse. q. ro igit aliquid est pinq. uis
deo tanto magis recedit a no esse. que sūt tam sunt p
pinqua sunt ad no esse p hoc qd hnt potentia ad non
esse. Illa igit que sunt deo pinq. uissima r p hoc a no
esse remotissima talia esse oportet ad hoc q. sit ordo re
rum cōpletus vt in eis no sit potentia ad no esse talia
aut sunt necessaria absolute. sic igit aliqua creatura d
necessitate habet esse. Hec autem rō deficit in multis.
Primo in hoc q. supponit q. entia. deo pinq. uissima
sicut angeli tanto magis recedunt a no esse. hoc enim
pprieloquendo non est verū quia proprie nihil distat
vel recedit a no esse zc.
Quint⁹ error predicte positionis est in ipsi⁹ declarari
one in qua dicit. Sciendū est itaq. q. si reru creatarū
vniuersitas consideret. put sunt a primo pncipio. in
uentūm dependere ex voluntate no ex necessitate pnc
cipij nisi necessitate suppositionis vt dicitū est. Si ve
ro compent ad pncipia prima inueniunt necessitatez
hēe absolutā. Nihil em phibet aliq. pncipia no ex ne
cessitate pducit quib⁹ tñ positis de necessitate sequit
talis effect⁹ sicut mors animalis hmoi necessitate ab
solutā hz. ppter hoc q. ex contrarijs tā est copositum.
q. uis ipm ex pncipijs coponi no fuisset necessariū abso

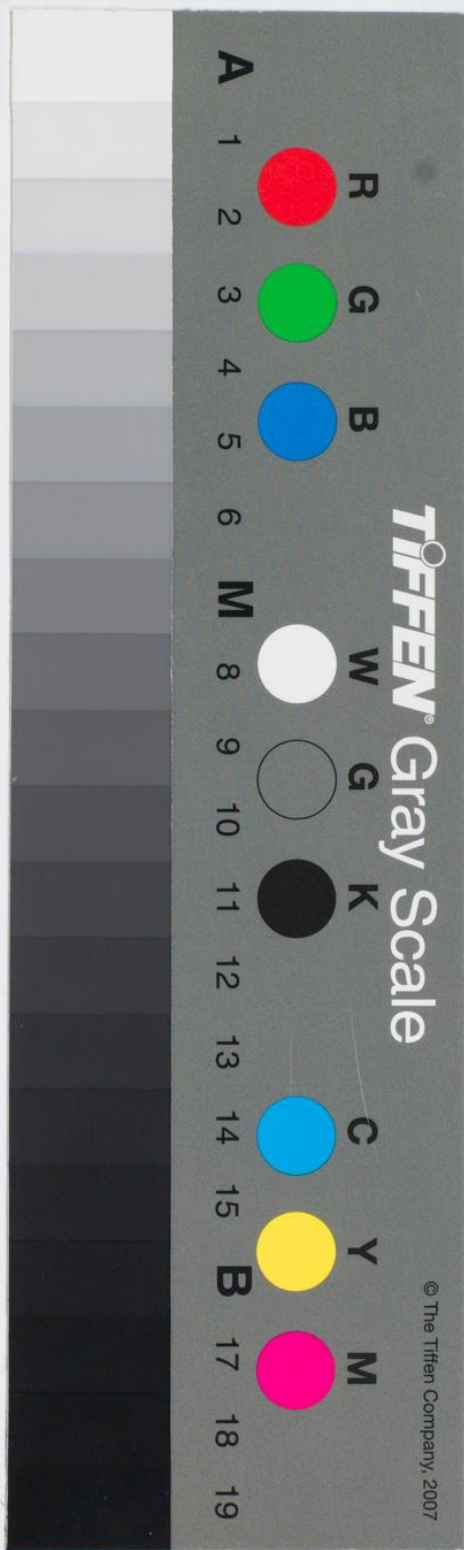
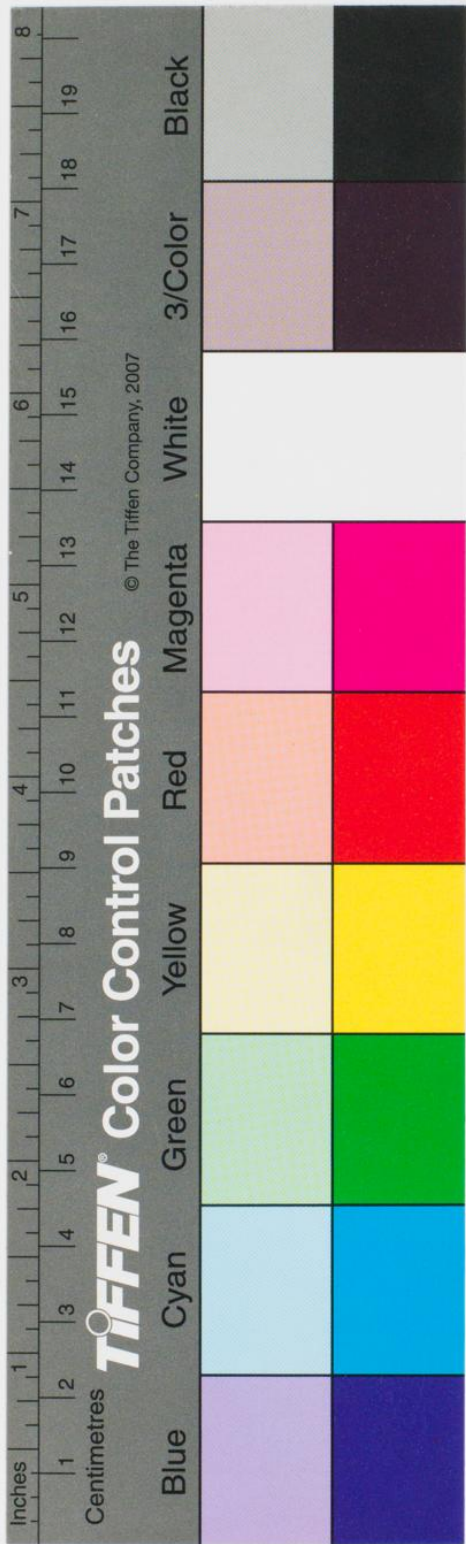
lute. Sicut autē q. tales reru nature a deo producerent
voluntariū fuit. q. aut. ets sic staturis aliqd pueniat
vel existat absolutā necessitate hz. Ex quo patz q. hec
positio est locutio impropria r petit pncipiū. q. hoc
assumit q. debet pbare. Nā p exemplū positū patz q.
vocat necessitate absolutā illā que no e ex cōditōe vel
suppositione sicut mors hui⁹ aialis. no ex supposito
ne vel conditione scz q. animal no sit ex contrarijs com
positum no habet necessitatem. r ideo no hz necessita
tem nisi conditionale zc.

Sextus error doctrine predicte assignari pōt in quodā
dicto qd sequit ibidē vbi ait. Manifestū ē q. oia que
contrariū hnt vel ex contrarijs sunt corruptibilia sūt
que aut hmoi no sunt sempiterna sunt nisi ps corum
patur sicut forme que no subsistunt sz ee earū e q. per
hoc q. insunt materie. Ex hoc em sequit q. gra in ania
vel in angelo cū no habeat cōtrarium nec ex cōtrarijs
existat nec sit forma que insit materie e sempiterna. r
idem videt sequi de luce vel lumine si esse sine mate
ria sicut accidentia sacramenti altaris sunt sine subie
cto. Hoc etiā fauet articulo parisijs cōdemnato alle
gato supius in quo dicit omē qd no hz materia e eter
num. Et breuiter hec r alia multa erronea falsa et im
proprie dicta vident multis in predicta doctrina con
tineri. que tñ ex redio ptransimus. Dicit etiā q. in
terminis phie r naturalib⁹ pncipijs in eodem li. ca.
xxv. errauit manifeste. vbi declarado qualif de⁹ omi
potens dicat quedā no posse. inter alia dicit q. de⁹ no
pōt facere vñ r idē ee r no ee. qd e contradictoria simul
r postea subdit q. cōtradictio in cōtrarijs r priuatiue
oppositis includit. sequit em q. si est albu r nigrum.
q. sit albu r no albu. r si e vidēs r cecū q. sit vidēs r no
vidēs. vñ eiusdē rōntis. q. de⁹ no possit facere opposi
ta simul. in eē eidē fm idē. Ex quo patz q. ponit q. de⁹ no
magis pōt facere duo cōtraria simul in eē eidē fm idē
q. duo contradictoria. Hoc autē est erroneū. q. de fa
cto corpi xpi fm se totū in sacro altaris in diuersis al
taribus sunt mor⁹ cōtrarij sursum scz r deorsum. r pa
ri rōne possit facere de⁹ idē corpi⁹ fm se totū ee albu e
nigrū. Dicit etiā q. in pluribus locis doctrine sue
iple errauit p hoc q. pncipia phie seu potius quedā
philosophoz verba ad cōclusiones theologie nimis
applicauit. No em loq. taliter debent theologi quali
ter loquunt phi sicut docet Aug⁹. xij. de ciui. dei. ca.
xxij. dicens. Liberis verbis loquunt phi. nec in rebus
ad intelligendū difficilimtis offensionē religiosarū au
rium pntescūt. Nobis autē ad certā regulā loq. yas e
ne verbo. ū licentia etiā de reb⁹ que his significantur
impiam gignat opinionem zc.

Conclusio.

Hui⁹ ergo tractatui (vtnā r aduerso error) finē sta
tuim⁹. Illi laus honor atq. gratiaz actio q. nob cam
suā tractantib⁹ no defuit quo docere assētā hie verit
tatē sentim⁹. quo instruetē pbam⁹. quo pncipiē defē
dim⁹. r p que postremo fratna caritate p mori ad oēs
deuentire r nobiscū sentire vebemēter affectam⁹. q. si
veritati huic (iudicio nostro) clarissime nec sic credit
aut alio fauore vt ipi conant. alio ve fine q. ei⁹ postu
ler dignitas criminemur. restamur re chaste. restamur
r illā cui testimonij phibes esse totā pulcrā r in ea ma
culā non esse. oēs ad extremū tui atq. ipsius amatores
in testimonij euocam⁹. nostrū nūc debuit sufficere.
vt putamus supabundanter expleuisse.

Deo gratias

Beaufort
in Brim